

únor 2025

fresh®
TIME
PROSPERITA

Osobnosti tohoto vydání:

Petr Koten
Ondřej Tyl
Jan Kudláček
Jadran Šetlík
Jiří Friedrich
Petr Mach
Petr Kosiner

Petr Koten

**Kdo by chtěl odebírat zmetky
a platit za ně?**

rozhovor na stranách 2–3

Kdo by chtěl odebírat zmetky a platit za ně?

Ing. Petr Koten

**ČESKÁ
SPOLEČNOST
PRO JAKOST**

Zkratka ČSJ je těm, kteří se zabývají kvalitou, dobře známá. Již několik desetiletí. Posláním České společnosti pro jakost je šířit osvětu o kvalitě jako fenoménu, který doslova hýbe světem, i když určitě ne tak výrazně jako společenské skandály, automobilové nehody nebo zázraky, které se stále ještě dějí. A také připravovat specialisty na jejich náročnou práci, organizovat aktivity, které propojí to nejzajímavější, co se na poli kvality odehrává. Významná je rovněž vydavatelská činnost. Lidé, kteří se prosazováním požadavků na kvalitu zabývají, jsou osobnostmi viditelnými i méně viditelnými, rozhodně však nesmírně činorodými a dobrosrdečnými, a určitě to nejsou žádní suchaři, co se točí kolem norem, jak by se mohlo nezasvěceným zdát. Jsou to odborníci s neuvěřitelnou specializací, obrovskými znalostmi i zkušenostmi. Nás ostatní se snaží naučit, jak pro kvalitu v co nejširším slova smyslu dělat více, jak ten všeobjímající pojem startovat životem na plný plyn. Abychom jako spotřebitelé kupovali hodnotné výrobky, objednávali si prvotřídní služby, aby firmy mohly nastavit procesy, jež snesou srovnání s těmi nejžádanějšími na světě, a výrobu ve fabrikách zrychlily a zlevnily, nebo aby si děti mohly hrát na bezpečných hřištích. O tom, že se to daří, je rozhovor s výkonným ředitelem České společnosti pro jakost Ing. Petrem Kotenem:

Česká společnost pro jakost stále intenzivněji přesvědčuje českou odbornou i laickou veřejnost o tom, jak je kvalita v našem životě potřebná a jaké benefity skýtá. Co všechno se v posledních letech, měřeno pohledem výkonného ředitele, podařilo?

Podařilo se nám nadále v České společnosti pro jakost rozvíjet to, co již v devadesátých letech započali naši otcové zakladatelé. Tedy vytvářet týmy odborníků, spolupracovat s podniky, hledat partnery u nás i v zahraničí, a budovat tak důvěryhodnou instituci. A je třeba podotknout, že ČSJ začínala za skromných podmínek v jedné kanceláři, a postupně se rozvíjela v organizaci, která, i z mezinárodního pohledu, patří k těm větším, jež sdružují „kvalitáře“. Já někdy s nadsázkou říkám, že se snažíme nepokazit to, co založili naši předci, a s trochou umu a štěstí to dále rozvíjet.

Vaše vize se rozšiřují a rádi byste z určité specializace, například z oboru automotive, vystřelili dál, například do oblastí sociálních služeb, spolupracovat byste chtěli s laboratorními, větší pozornost chcete věnovat potravinářství. Proč se hodláte vydat právě tímto směrem?

Poměrně velkou část našich členů, i dalších zákazníků, tvoří dodavatelé automobilového

průmyslu. Je to dáno jednak naším historickým zaměřením, neboť jsme více než 30 let partnerem německého sdružení automobilového průmyslu VDA QMC, které mimo jiné stanovuje požadavky na zajištění kvality v dodavatelském řetězci a my v této souvislosti pomáháme zajišťovat potřebné kompetence pracovníků dodavatelů automotive. A samozřejmě je to dáno i skladbou hospodářství České republiky. V mnoha dalších oborech samozřejmě působíme, ale pro příští roky si klademe za cíl více se osobně setkávat se zástupci dalších oborů, naslouchat jejich potřebám a rozvíjet spolupráci. Šikovné lidi se zájmem o kvalitu potkáváme skutečně napříč všemi odvětvími. A možná by mohlo být pro lajka překvapivé, že i v úřadech státní správy aplikují nástroje kvality, nezřídka i pod taktovkou nadšených kvalitářů.

Bude se i téma udržitelnosti prolínat vaší činností?

Témata související s udržitelností se prolínala naší činností mnoho let, ještě v době, kdy to nebylo úplně v módě. A samozřejmě se budou prolínat i nadále. Prvky udržitelnosti jsou například v normě ISO 14001, která stanovuje

požadavky na systém managementu životního prostředí a která spatřila světlo světa již v roce 1996. Aktuálně většina norem ISO pro systémy managementu nese prvky udržitelnosti, jako jsou zohlednění životního cyklu produktu, efektivní využívání zdrojů, prevence plýtvání, neustálé zlepšování či efektivní využívání energie. O požadavcích ISO norem samozřejmě školíme, provádíme případnou personální certifikaci či audit. Máme i speciální kurzy na ESG, na seminářích hovoříme o výpočtu uhlíkové stopy či provádíme certifikaci CSR dle národní ČSN normy.

Také kybernetická bezpečnost a její možnosti ve firmách a organizacích jsou přímo provokující. Co byste v tomto směru rádi klientům nabídli?

Je to zejména kurz Manažer systému bezpečnosti informací. Musíme přiznat, že po letech vlažnějšího zájmu tento kurz nabývá na popularitě,

a to v kontextu aktualizace příslušných norem a aktualizovaného právního rámce. Na tento kurz nechodí jenom odborníci z IT firem, ale vlastně všichni ti, kteří mají na starosti informační a kybernetickou bezpečnost. Významná

Kvalita pro trvalou prosperitu je podmínka nutná. O tom nebylo pochyb již v počátcích kvalitářského hnutí a platí to dodnes.

část účastníků kurzů se následně přihlašuje na akreditovanou personální zkoušku Manažer bezpečnosti informací. Ti úspěšní pak získávají certifikát dokladující jejich odbornou způsobilost. A samozřejmě certifikujeme i organizace a jejich systémy managementu podle normy ISO/IEC 27001.

K profilu ČSJ již několik let patří soutěž Ambassador kvality. Povědomí o jejím významu roste. Čím je pro adepty zajímavá, v čem může vítězům pomoci, jaká je její zpětná vazba?

Cílem soutěže Ambassador kvality je ocenit ty organizace, které jsou jednak kvalitně řízeny, a jednak i ony sami přispívají k propagaci kvality, jakožto podmínky pro udržitelný úspěch. Jinak řečeno, oceňují se solidně fungující organizace, které podporují to naše „kvalitářské řemeslo“. A čím pomáhá vítězům? Je to jejich zviditelnění a posílení důvěryhodnosti, jakožto organizace, která bere kvalitu vážně.

Na duben opět chystáte konferenci SYMA. O čem bude tentokrát?

Konference SYMA začala v roce 2024 putovat mimo Prahu. Vloni jsme byli v Mladé Boleslavi. Letos se chystáme do Plzně, a to ve dnech 14.–15. dubna. A o čem konference bude? O novinkách v normách, speciální sekce bude určena účastníkům z automotive. Zde stojí za zmínění ta skutečnost, že se po delší době zúčastní zástupci všech tří automobilek, které vyrábějí u nás. Toho si velmi vážíme. Další ze sekcí bude věnována systémům managementu obecně, čekají nás technické i soft skills workshopy. A protože budeme v Plzni, tak exkurze do místních podniků. A samozřejmě společenský večer nad džbánkem plzeňského piva.

Doslova jste zachránili reputaci značky kvality CZECH MADE. Co nabízí běžnému spotřebiteli?

Neřekl bych reputaci, ale existenci značky kvality CZECH MADE, která před zhruba sedmi lety přešla z tehdejšího Sdružení pro oceňování kvality do České společnosti pro jakost. Tato značka hrála prim v 90. letech, a následně i na začátku tohoto tisíciletí. Začalo však přibývat stále více konkurenčních spotřebitelských značek a řekněme, že mnohdy i pochybných. To vedlo ke vzniku Národního programu Česká kvalita, kam patří i značka CZECH MADE a další důvěryhodné značky kvality. My se aktuálně snažíme jmenovanou značku rozvíjet a rozhodně nepolevujeme v nárocích na její získání. A je potěšitelné, že počet držitelů průběžně roste.

A co CZECH MADE nabízí spotřebiteli? Posiluje jeho jistotu, že dostane vždy kvalitní výrobek či službu, že jeho případná reklamacie bude

vstřícně řešena a že se organizace chová ohleduplně vůči svému okolí. Jak vidíte, prvek udržitelnosti je i v tomto programu udílení značky.

A bude lidem na kvalitě, ať už jde o kvalitu zdraví, jídelníčku, služeb, oděvů, informací, více zálehet než dříve?

Většinou lidí určitě. Stačí se rozhlédnout kolem sebe a požadavky na kvalitu výrobků či služeb rostou a jsou vyžadovány. A mnohdy jsou spotřebitelé připraveni si i za nadstandardní úroveň v kvalitě připlatit. Restaurace, kavárny, školky, školy, dovolené, soukromá zdravotní péče, rozvoj osobních služeb – všude tam lze vidět zájem a tlak na kvalitu.

Bude tedy kvalita pro výrobce, kteří chtějí prosperovat, víc než nezbytná?

Kvalita pro trvalou prosperitu je podmínka nutná. O tom nebylo pochyb již v počátcích kvalitářského hnutí a platí to dodnes. Kdo by chtěl odebírat zmetky a platit za ně? A odebírat je opakovaně? Nikdo, kdo má zdravý rozum a nemá třeba nějaké postranní úmysly. A dalším aspektem, který musíme mít na mysli, je zajištění kvality efektivním způsobem, tedy zejména za konkurenceschopných nákladů. A to je výzva, které teď čelí výrobci nejen v kontextu Číny a nákladů na energie.

Jak jde dohromady kvalita a humor? Vy sám jste člověk, který se rád směje a souvislosti života vidíte s nadhledem...

Ano, humor mám samozřejmě rád. A jak jde dohromady s kvalitou? Humor i kvalitu vnímám jako pozitivní součásti života. Protože kvalita v sobě zahrnuje i prvek zlepšování a pozitivně smýšlející lidé mají zájem... zlepšovat svoje pracoviště, zlepšovat svoji fyzickou či zlepšovat svoje bydlení. A to jim činí radost. A pokud bych měl nějak spojit kvalitu a humor, tak mě snad napadá ponaučení pro partnerský život: Vezmi si kvalitního partnera, jinak tě přejde humor... Mně se to povedlo, takže se mohu smát pod vousy (nejen).

za odpovědi poděkovala Eva Brixi ■■■

Budoucnost benefitů je ve větší personalizaci

Nabízíte svým zaměstnancům hodně výhod? Nebo vás to zatím moc nezajímá? Je to však trend, k němuž je potřeba přihlížet. Zejména tehdy, když se snažíte nabídnout nově příchozím atraktivní podmínky práce. Zdaleka již nestačí jen typické stravenky nebo služební mobil i k osobním účelům. Vysoce kvalifikovaní specialisté vyžadují komfort, k němuž patří třeba dlouhá dovolená, možnost pracovat odkudkoli nebo cvičení jógy zdarma. Slovíčko benefity nabírá na důležitosti a jeho obsah na sofistikovanosti. Proto se zrodil projekt Múza, nejmodernější systém pro správu zaměstnaneckých benefitů. Je výsledkem snahy vytvořit nástroj, který reaguje na potřeby jak zaměstnavatelů, tak zaměstnanců. Generální ředitel firmy Benefit Plus Ondřej Tyl vysvětlil, proč se ukázalo toto řešení jako nutnost. Vizi je rovněž přinést do této oblasti férovost, demokratizaci a inovace:

Ondřej Tyl

To už je na trhu tolik zaměstnaneckých benefitů, že je potřeba je spravovat digitálně?

Ano, a nejen, že jich je hodně, ale jejich správa je zároveň víc a víc složitější a náročnější. Zaměstnavatelé dnes musí nabízet pestrou škálu benefitů, aby uspokojili různorodé potřeby svých lidí – od sportovních aktivit přes stravenky až po duševní zdraví nebo flexibilní volno. Jenže ruční správa takového systému je časově náročná, nákladná a náchylná k chybám. Digitální řešení, jako je Múza od Benefit Plus, přináší zjednodušení – umožňují zaměstnan-

cům snadno vybírat a čerpat benefity a firmám přehledně poskytují data o jejich využívání, která jsou naprosto zásadní. A když do toho zapojíte moderní technologie jako QR platby, mobilní aplikace nebo automatizovanou administraci, procesy jsou rychlejší, efektivnější, a navíc bezpečnější.

Pro koho je nástroj Múza určen a jaké výhody přináší?

Múza je flexibilní systém, který si poradí jak s malými firmami, tak s velkými korporacemi.

Cílíme především na společnosti, které chtějí mít moderní a efektivní správu benefitů, a zároveň chtějí dát svým zaměstnancům větší svobodu volby. Múza je ideální pro zaměstnavatele, kteří nechtějí být zahlceni administrativou, chtějí přehledná data o využívání benefitů a zároveň poskytovat moderní uživatelský zážitek svým zaměstnancům.

Zaměstnavatelé získají několik klíčových výhod:

1. Úsporu času a nákladů – digitalizace benefitů snižuje administrativní zátěž HR oddělení.
2. Přehlednost a kontrolu – Múza nabízí detailní statistiky, které pomáhají optimalizovat benefitovou politiku.
3. Moderní přístup k zaměstnancům – digitální benefity jsou pohodlné, rychlé a reflektují očekávání mladých generací.
4. Snadnou implementaci a podporu – přechod na Múzu je rychlý a firma získá plnou podporu našeho týmu.
5. Daňovou úsporu – benefity jsou pro zaměstnavatele i zaměstnance proti mzdě daňově výhodné, pro zaměstnance proti mzdě skoro o třetinu.

Má Múza smysl i pro menší firmy třeba o deseti lidech?

Rozhodně. Menší firmy často nemají kapacity na složitou správu benefitů, a právě proto jim Múza může pomoci. Díky automatizaci a přehledné správě odpadá administrativa spojená s evidencí benefitů. A co je důležité – i menší firmy potřebují konkurovat těm větším při získávání talentů. Moderní a flexibilní benefity jsou pro mladé zaměstnance stále větším lákadlem. S Múzou si i malá firma může dovolit poskytovat benefity na úrovni velkých korporací.

Proč bylo nutné digitalizovat stravenky?

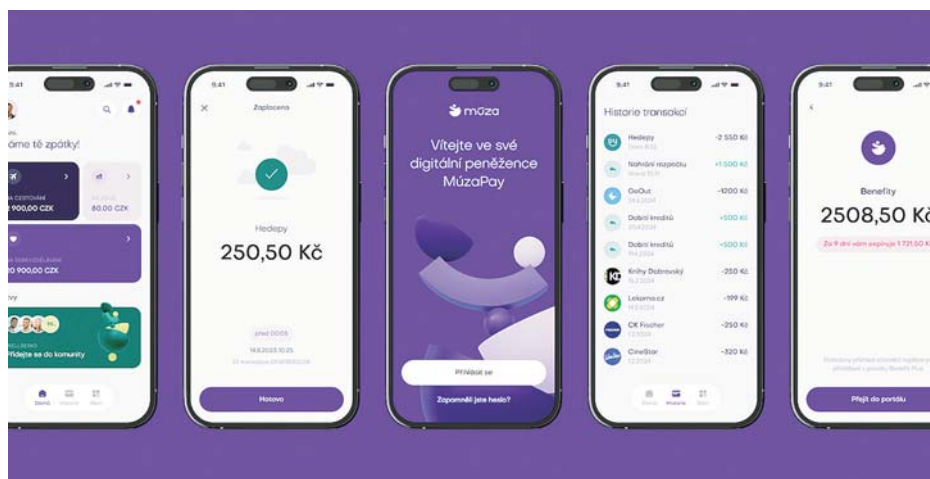
Digitalizace stravenek byla nutná ze stejného důvodu, proč jsme před lety přinesli caferetii neboli první český online nástroj pro správu

Múza je flexibilní systém, který si poradí jak s malými firmami, tak s velkými korporacemi. Cílíme především na společnosti, které chtějí mít moderní a efektivní správu benefitů, a zároveň chtějí dát svým zaměstnancům větší svobodu volby.

benefitů – trh se vyvíjí, zaměstnanci očekávají pohodlná a přizpůsobivá řešení a papírové poukázky už neodpovídají moderní době. Papírové stravenky znamenaly dlouhé fronty na pokladnách, problémy s vrácením hotovosti a administrativní zátěž pro firmy i restaurace. Digitální řešení je rychlejší, bezpečnější a zároveň ekologičtější.

Myslíte si, že počet nejrozmanitějších výhod pro pracovníky ve firmách poroste?

Jednoznačně ano. Trh práce se mění a firmy si uvědomují, že benefity nejsou jen o stravenkách a volnočasových poukázkách. Zaměstnanci dnes očekávají to, co jim reálně usnadní život – například příspěvky na duševní zdraví, work-life balance, flexibilní volno nebo podporu v oblasti osobního rozvoje. Navíc každá generace má jiné preference. To znamená, že budoucnost benefitů je v jejich personalizaci. Digitální platformy, jako je Múza, jsou skvělé v tom, že umožňují zaměstnancům vybírat benefity podle svých potřeb, místo aby jim firma vnucovala univerzální balíček.

Kdo Múzu takto pojmenoval a co ten název skrývá?

Název Múza odkazuje k tomu, že tento nástroj má inspirovat. Každý si pod pojmem múza představí něco jiného, ale všechny múzy mají společný prvek – podporují kreativitu, nápady a dávají energii. Stejně tak jsme chtěli, aby naše

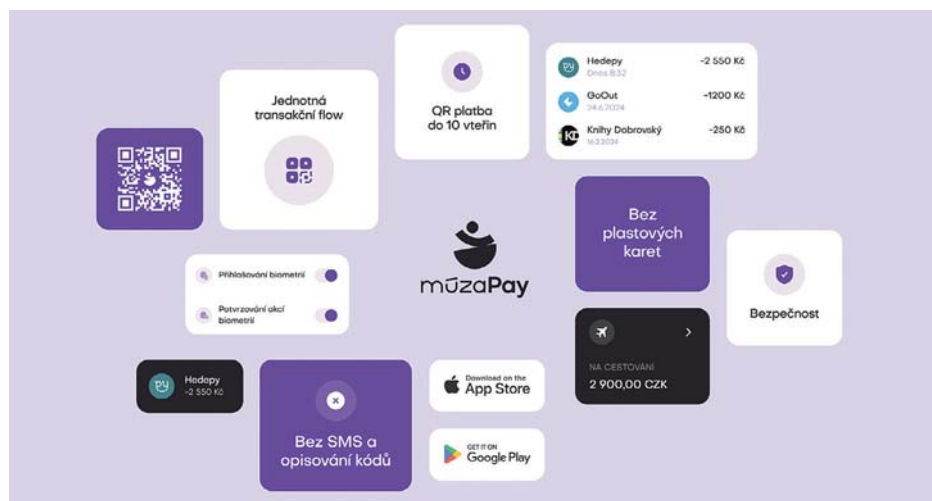
platforma nebyla jen „další cafeterií“, ale aby se stala inspirací pro zaměstnavatele i zaměstnance. Múza pomáhá firmám kultivovat firemní kulturu a zaměstnancům dává možnost vybrat si benefity, které jim skutečně dělají radost.

Jaký benefit považujete za nejlepší? A jaký byste osobně ještě uvítal?

Nejlepší benefit je ten, který zaměstnanci opravdu využívají a který jim zjednodušuje život. Kdybych měl vybrat jeden konkrétní, řekl bych flexibilita – možnost volby, kdy, kde a jak benefit využít. Proto se mi líbí, že Múza umožňuje nejen široký výběr benefitů, ale také jejich jednoduché čerpání pomocí QR kódů a mobilní aplikace.

A benefit, který bych ještě uvítal? Myslím, že budoucnost je v ještě větší personalizaci – například benefity propojené se zdravím, well-beingem a prevencí. A samozřejmě, s vývojem AI a datové analytiky můžeme očekávat benefity, které se budou automaticky přizpůsobovat individuálním potřebám zaměstnanců.

ptala se Eva Brixí ■■■
www.muza.cz

INZERCE

PANEUM – Komnata zázraků chleba Výletní cíl pro velké i malé pekaře a pekařky

V roce 2015 položila společnost backaldrin základní kámen jedinečného projektu týkajícího se chleba. PANEUM – Komnata zázraků chleba – otevřelo návštěvníkům své dveře v říjnu 2017. Představuje především počtu chlebu. Slouží jako fórum pro zákazníky a prostor pro akce, na kterých se může hovořit a přemýšlet o budoucnosti drahocenné potraviny. Rozsáhlá výstava s 1200 artefakty z období dlouhého více než 9000 let je otevřena pro všechny zájemce. Nachází se v Rakousku.

další informace o prohlídkách a termínech
naleznete na www.paneum.at

Žádný jiný účastnický fond na českém trhu **nevydělal** za stejné období více

Loňský rok byl pro Akciový účastnický fond zatím nejúspěšnějším ve své téměř pětileté historii. S výkonností 30,3 %, překonal index sledující světové akciové trhy i veškerou konkurenci na českém penzijním trhu.

Finanční trhy navázaly na předchozí úspěšný rok a výrazně rostly i v roce 2024. Centrálním bankám se dařilo udržet růst cen poblíž inflačního cíle, a mohly si tak dovolit postupné snižování základních úrokových sazeb. I v reakci na to došlo k poměrně výraznému růstu zejména na akciových trzích. Pozitivní sentiment na trzích nezastavila ani neutěšená geopolitická situace spojená s konflikty na Ukrajině a Blízkém východě. Zvolení Donalda Trumpa na konci roku přineslo další pozitivní sentiment, a to navzdory značnému zvýšení hrozby znovuoobnovení celních válek. Akcie v rozvinutém světě podle statistik MSCI world (zdroj: www.msci.com/) rostly o vysoce nadprůměrných 19,2 % (měřeno v CZK dokonce o 29 %). Akciový účastnický fond však dokázal tržní průměr překonat a v roce 2024 se zhodnotil o impozantních 30,3 %, což bylo nejvyšší roční zhodnocení za necelých pět let jeho existence. V roce 2024 tak dokázal překonat veškerou konkurenci na českém penzijním trhu, která v průměru rostla o 12,4 % (zdroj: weby jednotlivých penzijních společností). V loňském roce navíc překonal metu jedné miliardy korun ve správě a od svého vzniku

Strategie akciového účastnického fondu je zaměřena na akcie rozvinutého světa. Vyhledávám primárně kvalitně řízené společnosti, které mají solidní „moat“ (tedy konkurenční výhodu, bariéru vstupu apod.) a jsou tahouny ve svých oborech. Jsou to zpravidla velké společnosti zaměřené na globální trh, jejichž produkty většina z nás zná nebo běžně používá, a ani o tom neví.

Jan Kudláček

v květnu 2020 dosáhl zhodnocení 88,8 %, žádný jiný dynamický účastnický fond na českém trhu nevydělal za stejné období více (zdroj: weby jednotlivých penzijních společností).

Penzijní spoření je stále dobrým nástrojem k tomu, jak zhodnotit peníze jednotlivců a jak jim nabídnout zajímavé finanční produkty. Co by mělo motivovat mladší generaci k tomu, aby myslela na zadní kolečka a ukládala či zhodnocovala přebytečné finanční prostředky smysluplně?

Motivů, proč by měl mladý člověk investovat, je spousta. Při pohledu na demografické složení české populace a výrazně klesající porodnost je zřejmé, že státní penze budou v budoucnu relativně mnohem nižší než dnes. Pokud si tedy člověk bude chtít alespoň částečně udržet životní úroveň z produktivního života, neměl by spoléhat výhradně na státní penzi. Druhou výraznou motivací pro mladé by měl být samotný faktor času, který hraje v investování ohromnou roli, a díky složenému úročení může být v dlouhém období naprosto zásadní. I s relativně nízkými investovanými prostředky je možné v dostatečně dlouhém období vytvořit solidní finanční polštář. Investice obecně jsou také jedním z mála způsobů, jak dlouhodobě uchránit peníze

před negativním působením inflace. Mladá generace má na druhou stranu obrovskou výhodu i v tom, jak výrazně roste finanční gramotnost. Různé investiční platformy, ale i popularita kryptoměn navíc udělaly z investování pro mladou generaci něco mnohem přístupnějšího a běžnějšího, než jak jej vnímaly předchozí generace. Proto jsem optimista a myslím, že mladá generace se v tomto ohledu neztratí.

UNIQA Akciový účastnický fond byl loni nejvýnosnějším fondem na českém penzijním trhu. Čím to?

Ano, loňský rok byl pro Akciový účastnický fond zatím nejúspěšnějším za těch necelých pět let jeho historie. S výkonností 30,3 % překonal index sledující světové akciové trhy i veškerou srovnatelnou konkurenci na českém penzijním trhu. Růst na globálních akciových trzích byl podobně jako v loňském roce výrazně koncentrován na několik velkých firem. V portfoliu fondu se dařilo akciovým titulům spojeným s rozvojem umělé inteligence, jako jsou Nvidia, Broadcom, TSMC nebo Meta, které dosáhly zhodnocení v řádu desítek, někdy dokonce i stovek procent. Během podzimu pak pomohl výkonosti fondu i posilující dolar.

Dá se předpokládat, že to k penzijnímu spoření u vás přitáhne více zájemců?

Ano, jistý nárůst zájmu by patrně měl přijít, na druhou stranu mnohem důležitější jsou v tomto ohledu prodejní sítě, a to, jak finanční poradci zprostředkují informace jednotlivým klientům. Ale předpokládám, že někteří klienti si tento fond sami najdou na základě historické výkonnosti a různých tržních srovnání.

Určitě jsou vynikající výsledky výkonnosti fondu i odrazem toho, jak je manažersky řízen. Nač sázíte v rozhodování především?

Jsem ze své podstaty investiční optimista. Kolegové z našeho týmu si mě někdy dobírají označením „permabull“ (tedy investor, který očekává věčný růst). Je pravdou, že často mám tendenci i na základě negativních zpráv hledat budoucí příležitosti. Na druhou stranu se domnívám, že kvalitní investor se musí pokusit oprostit od svého přirozeného naturelu, a zejména od emocí. Právě emoce jsou na trzích

foto Pixabay

mnohdy výrazným hybatelem a je úlohou profesionálního investora se jimi nenechat ovlivnit, popřípadě je využít ve svůj prospěch. Základní roli hraje i aplikace kritického myšlení v třídění jednotlivých informací a schopnost maximálně se vyhnout „biasům“ (kognitivním zkreslení), kterému musíme dennodenně čelit i v běžném životě, ačkoliv si to mnohdy neuvědomujeme. Důležité jsou samozřejmě i odborné znalosti, zkušenosti, a v neposlední řadě i určitá porce štěstí. Právě díky tomu je nutné zůstat nohama na zemi a s respektem a pokorou čelit tomu, co bude přicházet. Situace na finančních trzích, a nejen na nich, totiž umí být značně vrtkavá.

Jaká je tedy strategie?

Strategie Akciového účastnického fondu je zaměřena na akcie rozvinutého světa. Vyhledáváme primárně kvalitně řízené společnosti, které mají solidní „moat“ (tedy konkurenční výhodu, bariéru vstupu apod.) a jsou tahouny ve svých oborech. Jsou to zpravidla velké společnosti zaměřené na globální trh, jejichž produkty většina z nás zná nebo běžně používá, a ani o tom neví. Přirozenou součástí výběru společnosti je i včasné hledání trendů, které hýbají současným světem. (např. vzestup AI nebo třeba léky proti obezitě). Část fondu alokují i do ETF, které plní diverzifikační a stabilizační roli.

Pokud si tedy člověk bude chtít alespoň částečně udržet životní úroveň z produktivního života, neměl by spoléhat výhradně na státní penzi.

Poroste akciový trh i nadále takovým tempem jako poslední dva roky?

Reakce trhů na americké volby byla bouřlivá v tom pozitivním slova smyslu. Očekávání od Donalda Trumpa spojená s daňovými škrtky a deregulací jsou poměrně velká. Na druhou stranu se investoři budou muset připravit na další kolo celních válek a také určitou dávku nepředvídatelnosti spojenou se staronovým nejmocnějším mužem planety. Není pravděpodobné, že tempo růstu, s jakým akciové trhy poslední dva roky rostly, bude dlouhodobě udržitelné. Samo dosažení historických maxim u akciových indexů může

Důležitou otázkou z hlediska dynamiky na akciových trzích zůstane AI a schopnost firem monetizovat pozitivní efekty vyplývající z automatizace a optimalizace spojené s touto novodobou technologickou revolucí.

působit jako jakási psychologická brzda a je pravděpodobné, že si investoři budou muset zvyknout i na hubenější roky. Na druhou stranu se minimálně v USA neprojeví zatím žád-

ná dramatická ekonomická slabost. Důležitou otázkou z hlediska dynamiky na akciových trzích zůstane AI a schopnost firem monetizovat pozitivní efekty vyplývající z automatizace a optimalizace spojené s touto novodobou technologickou revolucí. Na-

cenění zejména v polovodičovém sektoru, ale nejen v něm, se přitom v posledních dvou letech poměrně výrazně nafouklo, a negativní zprávy a nedodávání investory očekávaných výsledků tak může trh chladnokrevně potrestat. Na druhou stranu v případě uklidnění na geopolitickém poli si lze představit i další vlnu optimizmu.

Co můžete klientům garantovat, čím posilujete jejich důvěryhodnost?

Vzhledem k tomu, že fond spadá do vysoce regulovaného DPS, je zajištěna plně profesionální správa, na kterou dohlíží pravidelnými kontrolami depozitář, externí a interní audit, ale i centrální banka. Z hlediska výkonnosti nelze pochopitelně na finančních trzích, a zejména na těch akciových, garantovat v podstatě nic, a proto je třeba vždy klienty o rizicích a výrazné volatilitě na trzích důkladně poučit. Nicméně domnívám se, že nám historie dokázala, že v dostatečně dlouhém horizontu obvykle pozitiva vyplývající ze zainvestování finančních prostředků převažují nad riziky z krátkodobých ztrát. A právě u tohoto fondu je jeho historická výkonnost za dobu existence 88,8 % (29. 5. 2020 – 31. 12. 2025) dostatečnou vizitkou. Žádný jiný účastnický fond na českém trhu nevydělal za stejné období více. (jak vyplývá z webu jednotlivých PS nebo APS).

za odpovědi poděkovala Eva Brixi

S investováním do doplňkového penzijního spoření jsou spojena rizika možného poklesu hodnoty penzijní jednotky. Aktuální hodnota penzijní jednotky může v čase klesat i stoupat v závislosti na vývoji finančních trhů a dalších souvisejících faktorů, zejména na skutečnosti, že penzijní společnost stanovuje hodnotu penzijní jednotky jednou týdně. Návratnost vložených prostředků tudíž není zaručena. Minulé výnosy účastnického fondu nezaručují výnosy budoucí. Výše rizika rovněž závisí na investiční strategii účastnického fondu.

Pečivo je a bude základní potravinou pro většinu Čechů

Pečivo je pro Čechy stále jednou z nejdůležitějších a nejzákladnějších potravin, které tvoří neodmyslitelnou součást jejich stravovacích návyků. Tento fakt se nemění již po celé generace a odráží hlubokou tradici a náklonnost našeho národa k chlebu a dalším druhům pečiva. Podle Svazu pekařů a cukrářů v ČR a Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR spotřebitelé čím dál více preferují kvalitní výrobky a zajímají se o jejich složení.

Ať už jde o klasický křupavý chléb, rohlíky, housky, nebo různé druhy sladkého i slaného pečiva, tyto produkty jsou každodenně na stolech v domácnostech po celé zemi. Pečivo neztrácí svou důležitost ani v době, kdy se mění stravovací trendy a lidé věnují větší pozornost

zdravé výživě a alternativním potravinám. Naopak, jeho význam zůstává pevně zakotven v české kultuře a každodenním životě. Podle dostupných statistik se v České republice objem výroby chleba a pečiva v posledních letech zásadně nemění. Poptávka po těchto zá-

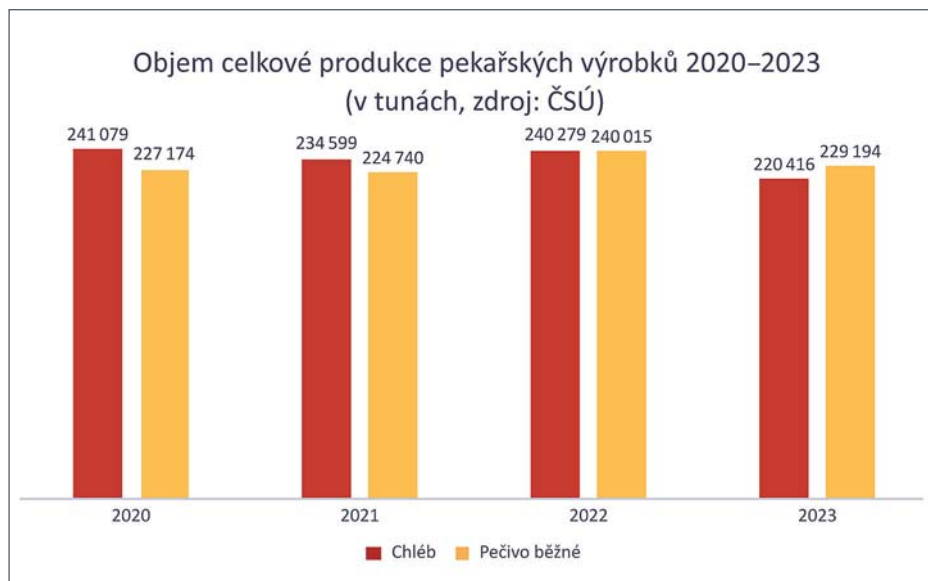
kladních potravinách zůstává stabilní a výrobci nemusejí reagovat na dramatické výkyvy v objemu produkce. Lidé si i nadále dopřávají své oblíbené bochníky chleba, rohlíky či sladké pochoutky, aniž by docházelo k výrazným změnám v objemu spotřeby. Zásadně se ale mění požadavky na kvalitu a čerstvost prodávaného pečiva.

Obchodníci sledují, že spotřebitelé kupují méně rohlíků a konzumního chleba, naopak roste poptávka po zdravějších variantách pečiva, jde především o žitné pečivo, včetně například žitného rohlíku, dále pak celozrnné či vícezrnné druhy pečiva s vyšším obsahem vlákniny. Obchody již běžně nabízejí čerstvé biopečivo stejně jako bezlepkové varianty, jejichž prodej roste. Také stoupá zájem o kvalitnější chléb, oblíbený je například kváskový chléb nebo další varianty obohacené o netradiční přísady. Obchody navíc rozšiřují spolupráci s lokálními pekaři a nabízí regionální sortiment, který je dostupný pouze v daném regionu. Atraktivní nabídka pečiva je typickým nástrojem, jak budovat zákaznickou loajalitu a odlišit se od konkurence.

„Zajímavým fenoménem posledních let je rostoucí obliba malých, často rodinných pekáren, které se zaměřují na specifický sortiment. Malé pekárny se často zaměřují na určitý druh pečiva, jako jsou například kváskové chleby nebo pečivo s vyšším obsahem celozrnných mouk. Tento trend reflektuje měnící se preference spotřebitelů, kteří stále více dbají na kvalitu a původ potravin, které konzumují,“ řekl Bohumil Hlavatý, ředitel Svazu pekařů a cukrářů v ČR.

„V posledním roce sledujeme výraznou změnu priorit českých spotřebitelů. Stále více z nich

Objem celkové produkce pekařských výrobků 2020–2023
(v tunách, zdroj: ČSÚ)

Jsou zdravé a dostupné, a zároveň nezničí krajinu

Zajištění dostatku kvalitních potravin v době klimatické změny, zlepšení kvality půdy nebo výzkumu kontaminací se od letošního roku věnují odborníci ze šestnácti laboratoří Akademie věd ČR a dvou desítek dalších pracovišť. Nový pětiletý program Udržitelná produkce a spotřeba potravin financuje Strategie AV21. Experti z různých oborů chtějí prostřednictvím konkrétních kroků napomoci fungování ekologicky odpovědného a ekonomicky efektivního potravinového systému.

klade důraz na jakost nakupovaných výrobků, což se výrazně projevuje rovněž u pečiva. Zatímco dříve hrála při výběru hlavní roli cena, dnes jsou zákazníci ochotni investovat více do produktů, které splňují jejich očekávání v oblasti chuti, čerstvosti a složení. Tento trend odráží nejen rostoucí zájem o zdravou výživu, ale také snahu podpořit lokální výrobce a udržitelnější způsoby produkce potravin, a zákazníci to u pečiva jednoznačně oceňují,“ komentoval situaci Tomáš Prouza, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR. „Velké prodejny potravin mění rozložení prodejen a pečivo je často spolu s ovocem a zeleninou to první, co zákazník najde u vstupu do prodejny. Velmi úspěšné jsou v posledních třech letech i specializované prodejny pečiva, často kombinované s malou kavárnou, nabízející konzumaci sladkého pečiva přímo na místě a těžící z obliby kaváren po celém Česku,“ dodal Tomáš Prouza.

„Stále více lidí se zajímá o složení potravin a hledá produkty s vyšším obsahem vlákniny, nižším obsahem cukru nebo soli. Tento důraz na zdravější varianty pečiva nutí výrobce inovovat a přicházet s novými variantami, které lépe odpovídají požadavkům moderního spotřebitele. K tomu se přidává i rostoucí zájem o ekologické a udržitelné způsoby produkce, což vede k většímu využívání biosurovin a eliminaci zbytečných chemických přísad,“ doplnil Bohumil Hlavatý. (tz)

Zemědělství a potravinářství jsou odvětví zranitelná změnou klimatu. „Rostoucí populace, výkyvy počasí, intenzivní a nešetné hospodaření a celková degradace životního prostředí snižují kvalitu půdy i výnosy zemědělských plodin. Je třeba vyšlechtit nové, vysoce produktivní, odolné a nutričně bohaté odrůdy. K tomu by měl přispět náš program,“ vysvětlil koordinátor programu Ondřej Prášil z Mikrobiologického ústavu AV ČR. „Chtěli bychom přinášet řešení, která přispějí k dosažení udržitelnějšího potravinového systému a zároveň podpoří lokální ekonomiky, sníží plýtvání a přispějí ke zdravějšímu stravování. S ohledem na klimatickou změnu a omezené zdroje je podle mě nutné zabývat se také etickými otázkami udržitelné produkce a spotřeby potravin,“ dodal. Podle dostupných údajů je až třetina globálních emisí skleníkových plynů spojena s výrobou a distribucí potravin.

Program bude rozvíjet systémy včasné výstražky na webových portálech, které s předstihem varují zemědělce před výkyvy počasí nebo škůdci. Bude také upřesňovat dlouhodobé scénáře i krátkodobé předpovědi dopadu změny klimatu na zemědělství. Velká pozornost bude věnována půdě, která přímo ovlivňuje výnosy zemědělských plodin. Vědci budou například testovat organická hnojiva, různé půdní doplňky a jejich vliv na zdraví půd. Chtějí též využít nové postupy při revitalizaci půd na zastavěných brownfieldech. Novinkou je unikátní výzkum a monitoring půdního mikrobiomu, který nemá v tuzemsku obdoby. Půdní mikrobiom se podle Ondřeje Prášila podílí nejen na tvorbě půdní struktury a zadržování vody a živin, ale i na rozkladu organické hmoty a uvolňování živin využitelných rostlinami. „Mikrobiom je negativně ovlivňován například antibiotiky či mikroplasty, které vstupují do půdy prostřednictvím statkových hnojiv nebo kalů z čistíren odpadních vod. Jedním z našich cílů proto je orientovat se na vliv prostředí a používaných technologií na mikrobiom půdy. Zásadní budou bioinformatické analýzy půdního mikrobiomu

zemědělských půd, a to i v delší časové škále,“ sdělil Ondřej Prášil.

Vědci se zaměří i na zavádění nových postupů a metod pro úpravu dědičné informace rostlin a budou studovat odolnost plodin vůči biotickému i abiotickému stresu. Cílem je zlepšit výnosy a zvýšit odolnost plodin vůči škůdcům, chorobám a extrémním klimatickým jevům. Program také prozkoumá využití jedinečných vlastností řas a sinic v zemědělství, ekologii nebo bioenergetice.

Důležitým tématem je také vliv potravin na zdraví člověka. Strava není pouhým zdrojem živin, ale ovlivňuje téměř všechny životní funk-

ce člověka. „Epidemie civilizačních chorob, které souvisejí s nesprávnou výživou, mohou významně oslabit společnost a přetížít zdravotní a sociální systém. Současně průmyslové způsoby získávání, zpracování a distribuce kontaminují potraviny celou řadou chemikálií a stávají se pro lidské zdraví rizikové. To chceme hlouběji prostudovat,“ objasnil Ondřej Prášil.

Odborníci budou analyzovat kontaminace potravin škodlivými látkami, organickými polutanty a mikroplasty. Budou sledovat vliv stravy na lidský mikrobiom, a potažmo na vznik nemocí. Věnovat se chtějí i potravinové intoleranci a hledání nových, kvalitních bezpečných potravinářských surovin. Program se bude zabývat též lokální produkcí, zahradničením a zkoumáním cest potravin od produkce ke spotřebě. Bude zjišťovat příčiny plýtvání potravinami, formy a strategie udržitelné a etické spotřeby potravin. Odborníci hodlají rovněž zkoumat, jak se mění postoje společnosti k plýtvání potravinami, a získávat tak cenná data, která v ČR k této problematice neexistují.

Výzkumný program Udržitelná produkce a spotřeba potravin byl zahájen 1. ledna 2025 a potrvá pět let. Svými tématy navazuje na úspěšně dokončený výzkumný program Potraviny pro budoucnost. Účastní se ho na třicet vědců z devíti ústavů AV ČR. Spolupracovat budou s více než dvěma desítkami univerzitních pracovišť, firm a neziskových organizací. (tz)

Vzory představují pevný bod, morální kompas

Jadran Šetlík

Po galerijních projektech Osobnosti naší vlasti, Světové osobnosti, Osobnosti české medicíny, Osobnosti českého byznysu, Veteráni RAF, Osobnosti české církve přišel autor s varováním, ale i povzbuzením: hledejte své vzory, objevujte jiné a další hodnoty života, které proměňujte tak, aby vám dávaly smysl a staly se užitečnými pro ostatní. Není to přece tak těžké, i když to může být dřina. Jeho záměrem je oslovit především mladou generaci, která postrádá psychickou odolnost. Pomoci dospívajícím nalézt své jistoty, najít smysl své existence a znovuobjevit ty správné hodnoty. Ty, kteří k tomu ještě nedorpěli, vyburcovat příkladem jejich vrstevníků ke smysluplné činnosti, která je bude bavit. Odrhnout je od virtuálního světa mobilů, počítačů a vrátit je na hřiště, do přírody, zkrátka do reality. Projekt Ve stopách vzorů je profilován jako výstavní cyklus edukativního charakteru. Od roku 2025 budou mezigenerační výstavy probíhat v jednotlivých krajích. Prostřednictvím uměleckých obrazových portrétů a individuálních příběhů budou představovat konkrétní děti, dospívající, ale i dospělé jedince, kteří mají smysluplné zájmy, jsou v nich úspěšní a následují své vzory. Půjde o aktivity a obory celospolečensky přínosné, ať již ze sféry kul-

Jedno je jisté. Umělecký fotograf, výrazná osobnost české fotografie, muž skromný a veselý, se dívá do budoucna s optimismem a nadějí. Poznává ale, že dobu je třeba trochu usměrnit, aby mladí nepropadali nechtěnému kouzlu sociálních sítí, uměli se o sebe v životě postarat, našli svou cestu, cíl i chuť do toho cíle dojít. Aby nezapomněli, že pracovat s odhodláním je dobré a přináší výsledky prospěšné lidem i planetě. Proto vlastně vznikl jeho nový projekt Ve stopách vzorů.

turní, sportovní, řemeslné, vědecké, podnikatelské, církevní atp. Součástí budou i portréty těch, ke kterým vzhlížejí, od kterých se učí. Každý ročník bude završen mezigenerační celorepublikovou výstavou v Praze. Ta se bude konat za osobní účasti portrétovaných mladých talentů a jejich dospělých vzorů. „Jadran Šetlík chce poodhalit kouzlo starého světa a probudit v dětech touhu po velkém a nesnadném životě, v kterém by přece chtěly něco dokázat a někým být. Chce zachytit osudy, jak se obyčejní lidé rozvíjejí díky svým neobyčejným příběhům. Je tento projekt nutný? Je neobyčejně nutný. Už tu měl být dávno. Je třeba, aby se k této vlašťovce přidaly další vlašťovky, protože víme, že jedna vlašťovka jaro nedělá. Je třeba, aby každý z nás něco udělal pro lepší svět. I když to právě v tomto případě znamená opustit slepou uličku dneška a vrátit se k prověřeným hodnotám včerejška,“ komentoval počin prof. Michal Hrdlička, přednosta Dětské psychiatrické kliniky FNM. Koordinátorem projektu je zapsaný ústav Galerie Milénia Jadran.

Představil byste podrobněji svůj nový projekt?

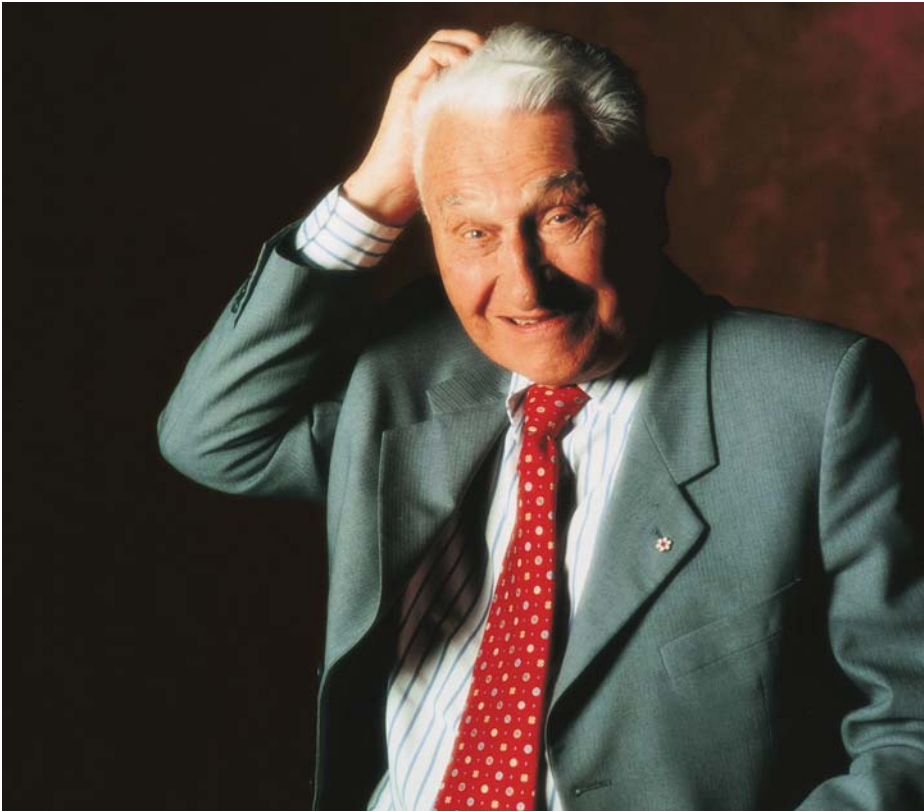
Tento projekt vypráví příběhy talentovaných a zapálených mladých lidí, kteří se nebojí investovat svůj čas, energii a veškerý svůj potenciál do činností, které je naplňují a v nichž chtějí dosáhnout úspěchu. Tito mladí lidé čerpají inspiraci od svých vzorů, ke kterým vzhlížejí a jejichž cestu touží následovat. Cílem je nejen představit tyto jedinečné příběhy, ale také vytvořit prostor, kde se mohou mladí lidé přiblížit svým vzorům – a to doslova. Vznikají tak unikátní dvojice uměleckých portrétů, které zachycují mladého člověka společně s jeho vzorem. Tyto portréty propojují generace

a představují různé oblasti lidské činnosti – sport, hudbu, umění, vědu, medicínu, podnikání, řemesla a další. Mezi inspirativní příklady patří mladá hokejová brankářka Ella, která vzhlíží k legendárnímu Dominiku Haškovi, nebo tenistka Zdeňka se svým vzorem Radkem Štěpánkem. Dalším příkladem je slečna houslistka Beata či dvanáctiletý akordeonista Jára Pokuta, kteří se inspirovali mistrem Jaroslavem Svěceným. Dále je to třeba mladý kuchař Bastien, jehož vzorem je známý šéfkuchař Zdeněk Pohlreich. Nechybí ani příběhy z řemeslných oborů, například mladý učeň svářeč, který následuje svého mistra. Projekt ukazuje kontrast mezi mladými lidmi, kteří svůj čas a energii věnují smysluplným aktivitám, a těmi, kteří jej tráví na sociálních sítích či u mobilních zařízení, což může vést ke ztrátě motivace a směru. Projekt Ve stopách vzorů by měl mít nejen uměleckou, ale i edukativní hodnotu. Klade si za cíl inspirovat mladou generaci, podporovat smysluplné vzory a povzbudit k překonávání výzev. Výstavní cyklus, který odstartoval v roce 2025, zavítá postupně do všech krajů České republiky a nabídne široké veřejnosti možnost zamyslet se nad významem hodnot.

Proč vlastně vznikl?

Mám doma dvě dospívající děti, a právě díky nim jsem si začal více všímat jejich prostředí a kamarádů. Zřetelně jsem viděl rozdíl mezi těmi, kteří mají skutečné zájmy, díky nimž si stanovují cíle a následují své vzory, a těmi, kteří tráví hodiny na sociálních sítích a jejichž jedinou touhou je stát se úspěšným influencerem nebo bloggerem. Setkával jsem se s mladými talenty, kteří mě oslovili svou motivací a nasazením díky vzorům. Chtěl jsem tuto inspiraci zachytit, rozšířit a ukázat, že i v dnešní době mají

Tento projekt vypráví příběhy talentovaných a zapálených mladých lidí, kteří se nebojí investovat svůj čas, energii a veškerý svůj potenciál do činností, které je naplňují a v nichž chtějí dosáhnout úspěchu. Tito mladí lidé čerpají inspiraci od svých vzorů, ke kterým vzhlížejí a jejichž cestu touží následovat.

Tomáš Baťa, fenomenální osobnost českého businessu, principy jeho filozofie dosud nebyly překonány a dodnes slouží mnoha následovníkům jako vzor ekonomického a sociálního myšlení. Kdo se bude vedle jeho portréту nacházet, zatím zůstává tak trochu v tajnosti, i když kandidáta již Jadran Šetlík našel...

vzory klíčový význam pro osobní rozvoj mladých lidí.

Myslíte si, že lidé, mladá generace, která dnes střídá tu starší, potřebuje vzory?

Určitě ano. Dnešní mladá generace čelí obrovskému množství vlivů, často povrchních nebo škodlivých. Vzory představují pevný bod, morální kompas a inspiraci k překonávání překážek. Ukazují, že za úspěchem stojí práce, odhodlání a hodnoty, které mají trvalý význam.

Čeho si vážíte na sportovcích, umělcích, podnikatelích v roli otců a matek, a čeho naopak u jejich potomků v roli pokračovatelů rodinné tradice?

Na rodičích obdivuji jejich schopnost být vzorem nejen svou profesní úspěšností, ale i hodnotami, které předávají svým dětem, jako je odpovědnost, pokora a cílevědomost. Na potomcích si vážím jejich ochoty pokračovat v rodinné tradici, přidat svou vlastní kreativitu a posunout odkaz svých rodičů ještě dál.

Bude se toto portfolio rozšiřovat? Třeba o vědecké kapacity naší země?

Určitě ano. Chceme zahrnout další významné oblasti, včetně vědy, která je pro budoucnost naší společnosti klíčová. Česká republika má mnoho skvělých vědců, jejichž příběhy mohou okouzlit další generace.

Jak to rezonuje s touhou mít život bez starostí, tak trochu bez práce, po kterém občas každý z nás zatouží?

Touha po pohodlí a bezstarostném životě je přirozená, ale neměla by dominovat. Práce, odhodlání a cílevědomost přináší hlubší

uspokojení a smysl života. Projekt Ve stopách vzorů právě ukazuje, že velkých věcí dosahujeme díky úsilí a osobnímu růstu, nikoli pohodlnou cestou.

Vnímají děti, oč jejich rodiče usilovali či usilují? A chtějí se od nich učit?

Mladí lidé vnímají příběhy svých rodičů, ale je potřeba jim tyto hodnoty předávat aktivně a poutavě. Pokud rodiče dokážou nadchnout vlastním příkladem, mladí mají větší šanci se od nich učit a navazovat na jejich úsilí.

Co od umělecké fotografie můžeme očekávat v nedaleké budoucnosti?

Bude nadále silným nástrojem k vyvolávání emocí a reflexe. Dokáže upozorňovat na důležité společenské otázky, probouzet v lidech nové pohledy na svět. Může být mostem mezi generacemi, myšlenkami i těmi zmiňovanými hodnotami.

Čím vzory fascinují, uchvacují vás?

Znamenají pro mě odhodlání a ukázkou toho, že tvrdá práce a pochopení hodnot vedou k úspěchu. Fascinují mě lidé, kteří dokázali překonat překážky a svým příkladem povzbuzují ostatní.

A kdo je vaším celoživotním vzorem?

Mým celoživotním vzorem jsou lidé, kteří dokázali propojit profesní úspěch s lidskostí a hlubokými hodnotami. Inspirují mě osobnosti, které se nebojí postavit výzvám, zůstávají pokorné a věnují se práci pro společnost.

ptala se Eva Brixl

Prof. Petr Neuzil, významný český kardiolog, primář Kardiologického oddělení Nemocnice Na Homolce, fascinoval svým profesním životem studentku Sandru Štrofovou. Chce být alespoň tak dobrou lékařkou pro své pacienty, jako je on...

DIP není jen kouzelná zkratka: do důchodu přinese pohodu a peníze

Mnoho lidí v Česku se obává toho, jaká bude jejich životní úroveň v důchodu. Zda budou soběstační, zda budou moci pracovat, být činní a užiteční. Bez ohledu na to, jak se jim vede dnes. Ať už se pohybují v businessu, nebo pracují jako skladníci či vědci. Je třeba zdůraznit, že jejich obavy jsou oprávněné. Výhledy pro mladší generace totiž nejsou vůbec optimistické. Český důchodový systém čelí zásadnímu problému, který bude nutné vyřešit, pokud má stát zajistit důstojnou životní úroveň lidem, kteří desítky let přispívali do státní pokladny. Tím důvodem je demografický vývoj. Před nedávnem také senát schválil důchodovou reformu, podle ní se věk odchodu do důchodu posouvá až na 67 let. Význam vlastního zajištění na stáří proto jen poroste.

Nebude nijak velký

Objevuje se názor, že současný systém českých státních důchodů není dlouhodobě udržitelný. Populace stárne, což znamená nárůst obyvatel v důchodovém věku, zatímco množství lidí v produktivním věku se snižuje. Senátem nově schválená důchodová reforma zvyšuje věk odchodu do důchodu až na 67 let. Standardem začne být, že lidé budou práci trávit i více než 40 let svého života. Pak se teprve dočkají státního starobního důchodu. Ten navíc nebude nijak velký. Poměr průměrného důchodu k průměrnému platu bude klesat. Z dnešních necelých 48 % se můžeme dostat jen na 35 % (v dnešních penězích by to znamenalo přibližně 16 000 Kč), a to na důstojné stáří stačit zkrátka nemusí. Data Českého statistického úřadu dokazují, že podíl osob ve věku 65 let a starších u nás neustále roste, a to od 80. let 20. století. Na konci roku 2023 bylo v Česku 2,2 miliónu seniorů, tedy celá pětina obyvatel. V roce 1993 byl přítom tento podíl pouze 13 %. „Snižující se porodnost a nárůst počtu spoluobčanů v seniorním věku začíná být alarmující. Od roku 2006 mají seniori v Česku trvale početní převahu nad dětmi mladšími 15 let, v prosinci 2023 připadalo na 100 dětí

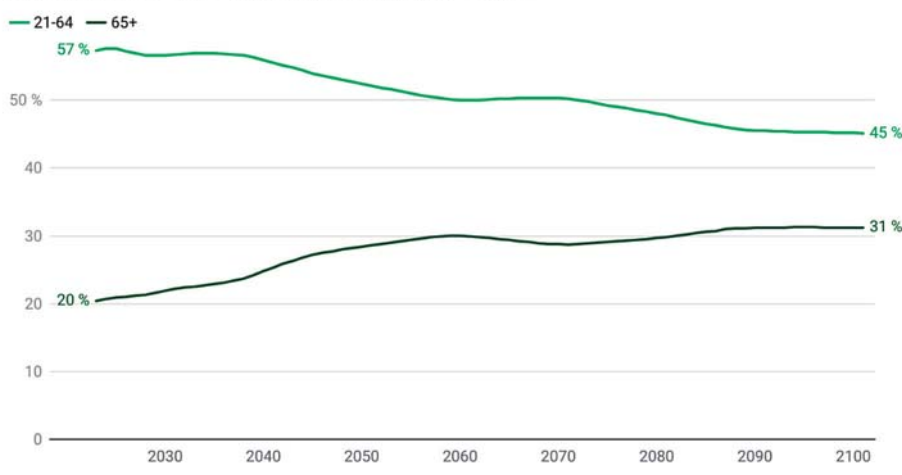
téměř 130 seniorů,“ řekl Lukáš Raška, analytik Portu. Podle odhadů ČSÚ bude lidí v seniorském věku poměrově neustále přibývat a v současném nastavení je český penzijní systém jen těžko udržitelný. V roce 2023 připadalo na jednoho občana staršího 65 let

2,8 člověka ve věku 21–64 let, v roce 2100 se toto číslo sníží na polovinu, tedy na 1,4 produktivního člověka na jednoho seniora. Český státní penzijní systém funguje na principu průběžného financování a využívá tzv. mezigenerační solidarity a redistribuce. V tomto případě jsou starobní důchody hrazeny z příspěvků na sociální pojištění, které do systémů vkládají ekonomicky aktivní lidé.

Poměr seniorů a lidí v produktivním věku navíc nezohledňuje mladé obyvatele. Pokud bychom porovnávali ekonomicky aktivní a neaktivní obyvatele, vypadá výhled ještě o něco hůře. „Do konce století by se demografie mohla změnit natolik, že na jednoho pracujícího připadne jeden nepracující. V takovém scénáři by každý zaměstnaný musel podporovat jednoho ekonomicky neaktivního člověka, což otevírá otázku, jak velká část příjmu by to musela být,“ podotkl Lukáš Raška.

Poměr obyvatel ve věku 65 let a více se bude zvyšovat

Odhadovaný poměr obyvatel ve věkových skupinách 21–64 a 65+

Jaké má Česko možnosti

Existuje několik alternativ, jak otázku důchodů řešit. Většina z nich ale není mezi veřejností příliš oblíbená. První a nejméně pravděpodobnou možností je snížení starobních důchodů nebo úprava vzorce pro výpočet budoucích důchodů směrem dolů. Tento scénář je ale politicky jen těžko realizovatelný a nefér vůči současným důchodcům, kteří celý život odváděli daně a platili sociální pojištění. Druhou reálnější možností je zvyšování věku odchodu do důchodu. V Česku se důchodový věk postupně zvedá, aktuálně je na 65 letech. Lidé se dožívají vyššího věku a s tím pracuje i nová důchodová reforma, která předpokládá posouvání věku odchodu do důchodu na hranici 67 let. „Věk odchodu do důchodu se tak bude postupně posouvat až na 67 let, což pro mnohé ještě oddálí čerpání státního důchodu. Stejně tak dojde k mírnější valorizaci, tedy zpomalení nárůstu nově přiznaných penzí. Výše důchodu bude poměrem k průměrnému platu jen klesat. Pro ty, kteří se nechtějí spoléhat pouze na státní důchod, dále poroste význam vlastního zajištění na stáří,“ upozornil Lukáš Raška.

Dalším řešením je podpora zahraniční pracovní síly. Stát může zjednodušit pravidla pro zaměstnávání cizinců a vytvořit takové podmínky, aby tito lidé měli zájem zde žít a pracovat. „Nesmírně důležité je také zaměřit se na

kvalitu vysokého školství a motivovat mladé lidi po střední škole, aby měli chuť zůstat studovat doma a neodcházel za studiem a prací do zahraničí. Lepší vzdělávací systém by zároveň pomohl přitáhnout talenty z celé EU, lidi, kteří mají kulturně blízko k českému prostředí,“ doplnil Lukáš Raška.

Finanční příprava na dobu seniorskou

Dnešní penzisté stráví v důchodu přibližně 24 let. Většina z nich si stáří představuje jako období klidu a pohody, kdy plánují relaxovat na zahradě nebo svůj čas věnovat rodině a cestování. Proto je ale nutné být finančně zajištěn. Průměrný důchod v roce 2024 je v Česku necelých 21 000 Kč, tedy zhruba polovina průměrného platu. Lidé už dnes mají možnosti, jak se na stáří finančně připravit sami, ke státnímu důchodu si přilepšit, a udržet si tak kvalitu života, na kterou byli zvyklí. Významně jim v tom může pomoci investování. Jedním z nejdůležitějších faktorů, který pomůže k naplnění snu o zajištěném důchodu, je čas. „Čím dříve člověk začne, tím méně peněz musí měsíčně investovat, aby dosáhl svého cíle. Například pokud chce mít v 60 letech připraveno přes pět milionů korun, aby mohl třeba přejít na poloviční úvazek a pokrýt si z úspor část příjmů, je rozdíl, zda začne investovat v 25 letech nebo ve 40,“ vysvětlil Martin Luňáček, produktový ředitel Portu.

Proč nevyužít příležitost

Pokud člověk začne investovat ve 25 letech, stačí mu po dobu 35 let vynakládat 2500 Kč měsíčně při průměrném zhodnocení 8 % ročně. Celkový vklad bude milion korun, ale investice vydělá 4,7 miliónu korun. V 60 letech tak bude mít připraveno 5,7 miliónu korun. Pokud naopak začne investovat až ve 40 letech, aby dosáhl na stejnou částku 5,7 miliónu korun, bude muset do 60 let věku investovat měsíčně 9700 Kč.

K efektivnímu investování na důchod může přispět i dlouhodobý investiční produkt (DIP). Tento režim investování je daňově zvýhodněný a může na něj přispívat i zaměstnavatel, pro něhož je finančně výhodný – z příspěvků na DIP pro svého zaměstnance až do výše 50 000 Kč za rok totiž neodvádí sociální a zdravotní pojištění. Vklady, které klient v rámci DIPu provede, si může odečíst od základu daně, a to až do výše 48 000 za rok, a ve finále tak na daních ušetřit až 7200 Kč. Každý přitom může mít v rámci DIPu více investic u různých společností. Daňový odpočet 48 000 pak platí pro všechny státem podporované produkty souhrnně, tedy pro DIP, DPS a životní pojištění. „V Portu jsme koncem roku 2024 evidovali výrazné posílení zájmu o DIP. V posledních týdnech si u nás důchodový účet zakládalo třikrát více lidí než například v srpnu,“ komentoval situaci Lukáš Raška. (tz)

Firemní hodnoty, které ožívají: rozhodující je přístup šéfa

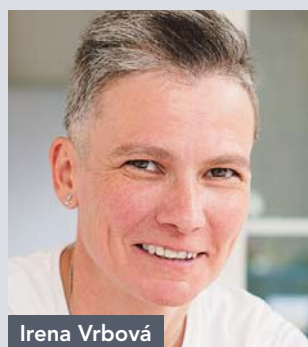
V dnešním dynamickém podnikatelském prostředí hrají firemní hodnoty klíčovou roli nejen ve formování kultury firmy, ale také v ovlivnění výkonnosti a spokojenosti zaměstnanců. Firemní hodnoty obvykle vycházejí z etiky a chování zakladatelů či vedení firem a neměly by být pouze prázdny frázemi na papíře. Klíčová je role šéfa.

Firemní kultura je mnohem více než jen soubor pravidel nebo hodnot; je to esence společnosti, která ovlivňuje její fungování, vztahy mezi zaměstnanci a celkovou atmosféru. Záčátek budování kultury spočívá v definování základních hodnot, které firma chce reprezentovat. Tyto hodnoty by měly být autentické a odrážet chování šéfa.

V malých firmách se často firemní hodnoty zrcadlí přímo v chování zakladatele, což vytváří autentickou kulturu, která je cítit v každodenním chodu společnosti. Naopak ve velkých firmách mohou být sice hodnoty definovány v oficiálních dokumentech, ale ve skutečnosti mohou zůstat bez povšimnutí. Pokud šéfové žijí podle stanovených hodnot, zaměstnanci je budou následovat. Důležité je, aby vedení bylo konzistentní a transparentní. Zásadní je podpora otevřené komunikace

a zpětné vazby. Zaměstnanci by měli mít možnost vyjadřovat své názory a navrhnout změny, což posílí jejich pocit účasti na kultuře firmy. „Rozhodující roli má vždy šéf, jeho chování a přístup. Pokud to zjednoduším, on nastavuje, co se ve firmě může, a co ne. Rodiče předávají dětem hodnoty výchovou a tím, jak žijí oni. Tady je to naprosto stejné. Jen málo šéfů si uvědomuje, že my všichni jsme v tomto směru dětmi celý život a oceníme, když nás z tohoto úhlu pohledu šéf i vede. V životě jsou pro nás podstatné tyto role – rodič, učitel, trenér (pokud sportujeme) a šéf. Každá tato role nám může hodně dát. Jen musí být dobře uchopena,“ vysvětlila Irena Vrbová, zakladatelka konzultační společnosti Porto, která se zabývá vzděláváním a rozvojem majitelů a manažerů menších a středních firem. Jedním z důležitých témat je pojetí lidskosti a spravedlnosti. Zaměstnanci často očekávají, že jejich nadřízení budou empatictí a nápomocní v jakékoliv situaci. „Nicméně, skutečná lidskost zahrnuje i schopnost nastavovat hranice. Například pokud šéf zdůrazňuje spravedlnost, ale v praxi dlouhodobě toleruje nedostatečné výkony zaměstnanců s osobními problémy, mohou se mezi ostatními zaměst-

nanci vytvářet pocity nespravedlnosti a frustrace,“ upřesnila Irena Vrbová. V malých a středních firmách je kultura firemních hodnot často přirozeně vtisknuta do každodenního chování zaměstnanců. Atmosféra ve firmě se stává hlavní motivací zaměstnanců, zatímco ve velkých společnostech může dominovat kariérní růst, benefity a finanční odměny. „V menších firmách jsou hodnoty dané etikou zakladatele a jsou ve firmě cítit. Jsou dané jeho chováním, které se propisuje do všeho, a tím pádem přitahuje lidi, kteří takové hodnoty chtějí. Proto i lidé z menších firem mají jako hlavní motivaci atmosféru ve firmě. Ve větších firmách je častěji motiva-

Irena Vrbová

ci kariéra, benefity či peníze,“ uvedla Irena Vrbová. Úspěšné implementaci hodnot brání často nedostatečné povědomí o jejich významu. Důležité je vůbec začít diskuzi o hodnotách ve firmě a zajistit, aby každý člen týmu měl jasnou představu o tom, co hodnoty znamenají. „Je důležité, aby vedení nejen formulovalo hodnoty, ale především je žilo a bylo příkladem. Nastavit firemní kulturu a hodnoty není těžké. Těžké je žít těmito hodnotami,“ dodala Irena Vrbová. (tz)

Soustředíme se na stálé klienty, kterým vytváříme kompletní šatník

Pánské obleky se nosily už v 19. století a nic na tom nemění ani dnešní moderní doba. Existuje spousta profesí, kde je formální oděv nutností a rozhodně nevyřadil ani ze společnosti. Podle Jiřího Friedricha z pánského módního ateliéru Manemo akcí s dresscodem přibývá a počet jejich zakázek roste. Nejvíce si ale cení stálých zákazníků, kterým společně s druhým spolujednatel Dominikem Jochymkem budují celé šatníky.

ává čísla. Naší výhodou je, že velice dobře rozumíme svému řemeslu.

Dají se zhodnotit první roky v roli spolujednatelů? Nebylo složité se ujmout vedení těsně po covidové pandemii?

Nyní je už rok a půl Manemo bezvýhradně v našich rukách. A je skvělé vidět, že se mu daří a jeho značka sílí. Období odkoupení značky bylo náročné a museli jsme toho udělat spoustu nad rámec naší běžné operativy. Přestože sezóna byla v plném proudu, zvládli jsme během pár měsíců uzavřít deal a zároveň ateliér přestěhovat do prostoru, které lépe odpovídají naší myšlence, bez toho, aniž bychom byli nuceni zavřít.

Klienti nás v našem jednání bezvýhradně podporovali a prokázali nám velkou důvěru. Právě naše stála klientela a osobní vazby s ní jsou naším hlavním motorem, stavíme jim kompletní šatníky a nezřídka se děje, že se stávají našimi přáteli. Právě tato individuální produkce je pro nás zásadní.

Dnešní doba už zase pracovním setkáním a společenským akcím přeje. Neubývá ale mužů, kteří nosí oblek?

V globálu ano, ale na druhou stranu tak, jak se rozvolnil firemní dresscode, začal sílit tlak na předepsané dresscodey na akcích. Těsně po covidu třeba zavedli dresscode Black Tie na Právnickém plese, a eventů přibývá. Čím dál více tedy šijeme i smokingy. A zároveň jsou profese, kde se obleky nosí, nosily a budou nosit.

Kdo jsou vaši zákazníci a kolik u vás za oblek zaplatí?

Máme klienty například mezi advokáty, kteří je nosí k soudu nebo na důležitá jednání. Dále to jsou lidé z vyššího bankovního managementu, lékaři nebo podnikatelé, a máme na sebe navázané i zajímavé lidi z vyšší gastronomie. Zakládáme si na dobrých vztazích a osobním přístupu ke klientům a o každého se starám buď já, nebo Dominik.

Pro tento rok si však musíme trochu rozvázat ruce a plánujeme rozšířit tým tak, abychom se mohli více soustředit na development a na strategické kroky. V hlavní sezóně máme v průměru každý čtyři až pět schůzek denně, které doprovázejí večírky a akce, kde jsme partnery nebo hosty našich zákazníků. Často je tak nutné dělat práci o víkendech a nezbyvá moc času na odpočinek a kreativní činnosti. Oblek nebo semiformal/smart casual outfit od nás aktuálně v průměru vyjde na 38 až 55 tisíc korun. U výjimek s opravdu luxusními látkami

Jiří Friedrich

Jak jste se dostali právě k pánské módě?

Moje vášeň se zformovala někdy během puberty. Jako teenager jsem vyrůstal na filmech pro pamětníky, bondovkách a Profesionálech. Od mala jsem chodil na klavír a už ve školce jsem měl první (hráškové zelené) sako, ve kterém jsem chodil na přehrávky!

Pokud se ptáte na současnost a na to, jak jsme se s Dominikem dostali k Manemu, předcházela tomu fúze dvou firem. Jednu vlastnil Radek Stavinoha, druhou Pavel Jaroš, což jsou především investoři. Dominik začal v Manemu nejprve jako stážista a během let se vypracoval na vedoucí pozici. Já jsem se přidal až během covidové pandemie, která nás svedla dohromady. Před deseti lety jsem nastoupil do jedné české made to measure společnosti, následně jsem se dostal do zakázkového krejčov-

ství operujícího ve Vídni a v době covidu vedla moje cesta do Manema, kde jsme se potkali. Po několika letech jsme si pomyslně dali krevní smlouvu a společnými silami značku odkoupili od původních majitelů.

V čem vidíte výhody podnikání ve dvou?

S kolegou jsme něco jako černá a bílá a výborně se doplňujeme. Firmu JF Tailors, pod kterou spadá značka Manemo, vlastníme každý z 50 %, a když někdo z nás přijde se strategickým návrhem, musí si to před tím druhým perfektně obhájit. Často si nastavujeme zrcadlo, což je pro společné podnikání velmi důležité a posouvá nás to dál. Vidět je to tedy i na obchodních výsledcích. Obrat máme okolo 11 milionů ročně, což není na první pohled tolik, ale v rámci našeho oboru jsou to už zají-

mi to může být i 120 000, kde jsou v ceně dvoje kalhoty, abychom maximálně prodloužili životnost.

Kde se o vás můžou zájemci dozvědět?

Funguje nám hlavně osobní doporučení, ale snažíme se být vidět i na sociálních sítích. V omezené míře také využíváme online marketing a jsme partnery několika eventů. Úplně upřímně rád říkám i věci, co se nepovedly. Letos jsme třeba úplně nezvládli výzvu z minulého roku, což byl facelift celkového marketingu. Řekli jsme si, že nakopneme sociální síť a budeme točit edukační videa. Skutečně jsme s tím začali, ale zjistili jsme, že ještě nemáme tak uvolněný a sebejistý projev, abychom je chtěli pustit ven. Budeme to tedy zkoušet dál, ale momentálně jsou na pořadu dne důležitější úkoly.

Popíšete krátce proces od první návštěvy po finální verzi obleku? Jak dlouho trvá?

Šatník se buduje postupně, není potřeba mít hned našetřené statisíce, abychom zákazníkovi vše našili – ve zdravém tempu to trvá zhruba tři roky. Na úvod děláme bezplatné konzultace (seznamovací schůzky), kde zjišťujeme, s jakým očekáváním potenciální klient přišel, a logicky se tak hodně ptáme na jeho osobnost, práci, zájmy atd. Upřímně musím říct, že náš ateliér rozhodně nespadá do kategorie bespokene krejčovství (šití unikátního modelu pro každého zákazníka) a neděláme ani klasickou made to measure produkci (šití podle předdefinovaného střihu). Jsme semi bespokene krejčovství, a dle toho vypadá naše práce. Po úvodní schůzce už řešíme první kousek, kterým často bývá košile, protože klienti si na ní chtějí testovat kvalitu. Na košilovém střihu se toho ale nedá tolik vymyslet, lépe je to samozřejmě vidět na saku, nebo i na kalhotách. Pak se dohodneme, co budeme pro začátek šít, a podíváme se na látky, to je první krok. Máme vlastní metráže a řadu dodavatelů látek, mezi které spadají například italská značka Loro Piana nebo britský Harrisons of Edinburgh. Následně se postaví fazona, řešíme, jak bude daný kousek vypadat. A dále se vyberou doplňkové materiály, což je u nás poměrně rychle. Nejvíce času zabere měření, tedy třetí fáze.

Braní měř je jedním z klíčových momentů, kdy i s klientem probíráme jeho návyky, abychom byli schopni naplnit jeho očekávání. Občas noví klienti přicházejí i se špatnými návyky nebo svoji postavu vnímají zkresleně na základě obecných předsudků. Na naší odbornosti je pak vysvětlit negativní dopady a předsudky postupně rozbít. Po uhrazení zálohy klient čeká zhruba čtyři až pět týdnů na první zkoušku, za další dva týdny zpravidla následuje zkouška finální a maximálně ladíme poslední malé nedokonalosti. Celkové zhotovení zakázky je tedy přibližně sedm až osm týdnů, ale vše závisí na sezóně a našich aktuálních kapacitách.

Co znamená smart šatník? A jak si ho čeští muži zvládají sestavit?

Takový šatník obsahuje kousky oděvů, které jsou vzájemně snadno kombinovatelné na základě barevných variací a druhů materiálů.

Dominik Jochymek

Měl by být rozdělený na dvě hlavní sezóny, a myšlenka je taková, že kousků nebude mnoho. Když jsou pro vás totiž ušité chytře, nepotřebujete jich moc. Já mám třeba na zimu dva tvídové obleky, které snadno propojím a mám z nich tak čtyři outfity.

Sezóny mají své opodstatnění, jsou tu velké teplotní rozdíly a jde o to, aby se člověk vždy cítil komfortně, a navíc vás díky sezónám váš šatník hned tak neomrzí. V zimě se těšíte z flanelu a vyhlížíte jaro a léto, kdy obléknete len, nebo směs vlny a hedvábí. I na tom je založený náš brand – znamená to Man Emotion, protože i muži se často oblékají na základě emocí a může jim to pomoci zlepšit den.

Šití na míru přece jen něco stojí. Jsou zákazníci ochotni si za kvalitu a precizní střih připlatit?

Když k nám přijde mladý člověk, který se chce oblékat, ale nemá finance na to si nechat šít, snažíme se pro něj něco vymyslet. Upřímně říkám, že nevedeme slevovou politiku, ale máme na skladě i materiály z předchozích kolekcí, a tam jsme schopni poskytnout nižší cenu. Zároveň nechceme plýtvat a snažíme se o udržitelný business. Navíc můžeme s šitím začít postupně. Pokud se ale zatím nedomluvíme, dávám tipy na výběrové secondhandy a radím, kde si to nechat upravit. Velmi oblíbený je například vintage store Scoroco na pražských Vinohradech. Naopak stálí klienti nejsou věrní kvůli tomu, že bychom byli nejlépejší. Chtějí kvalitní produkt a servis, ne levnější produkci.

Jak velký podíl zákazníků k vám přichází pro oblek na svatbu?

Svatby děláme, ale je pravda, že méně než v minulosti. Důvodů je několik. Není to náš primární směr, svatba je velice nákladná záležitost, a do třetice – na muže se tolik nemyslí... Jeho role často spočívá v tom, že se musí dostat, a teď budu tvrdý, ale když se podívám na svatby u nás, tak je evidentně někdy důležitější i barva ubrusu než jeho oblek. A pokud už to muži řeší, většinou vše nechávají na poslední chvíli, ale my potřebujeme alespoň sedm týdnů. Dnes jsou v trendu spíše romantické svatby než boho styl a bosí v lese. Oblíbená jsou tedy spíše elegantní místa jako Trojský zámek, Chateau St. Havel apod. A tomu přizpůsobujeme i oblečení. Takovým průměrem je oblek se separátní kontrastní vestou.

Chystáte v letošním roce nějaké novinky a změny?

Nejzásadnější bude právě zmiňované rozšíření týmu. Plánujeme i další novinky, rozjždíme made to order knitwear, tedy pletené svetry, roláky, polo trika s dlouhým rukávem apod. Kromě toho se nám otevírají nějaké možnosti v zahraničí, ale víc dnes nemůžu prozradit.

za odpovědi poděkovala Dana Halušková

Chytrý pekař dnes nemusí chodit do práce ani v noci

Netušila jsem, co všechno firma backaldrin s.r.o. umí. Věděla jsem, že je členem Svazu pekařů a cukrářů v ČR, ale to bylo tak asi vše. Pak přišlo pozvání do Kladna, kde sídlí. Jmenovaný svaz společně s backaldrinem uspořádal setkání novinářů s odborníky na slovo vzatými. Tedy pracovníky uvedené společnosti, včetně jednatele Petra Macha. S ním jsme připravili i tento rozhovor.

Petr Mach

Doplním však k tomu pár poznámek. Přesto, že podomácku ráda pečou chléb, housičky, koláče, bábovky nebo cukroví, a nádherně si přitom odpočinu, netroufla bych se pasovat do role mistra řemesla. Upéct dobrý rohlík nebo dalamanek je totiž docela kumšt. Bez

znalostí, trocha šikovnosti a velké zručnosti se k dokonalému výsledku nedopracujete. Je to stejné jako v případě švadleny nebo zahradníka. Řemeslo prostě musíte mít v ruce. Ale také dost znalostí z technologie a o tom, co moderní přístup k nim znamená. A abyste uměli vyrábět ve velkém, třeba pro menší městečko nebo pár vesnic, neobejdete se bez vážení, měření teploty, nakonec také bez znalosti počasí. Věřte nevěřte, i rohlík k snídani je výsledkem nejen zkušeností, ale i přesnosti. A rovněž vztahu k živému materiálu, tedy těstu. V backaldrinu jsem se naučila třeba i to, jak držet nožik při nařiznutí kornspitzu před tím, než se dá znova kynout a šoupne se do pece.

Vaše společnost sídlí v ulici, která se příznačně jmenuje: Žitná. Bylo záměrem najít právě takto pojmenované místo pro backaldrin, nebo zde nejprve vyrostl váš firemní objekt, a poté byla ulice takto pojmenovaná?

Úplná náhoda to není, vybudovali jsme příjezdovou cestu, a tím vznikla nová ulice. Pekařská ulice na Kladně už je, tak jsme požádali magistrát o takový název, který by na naše pekařské řemeslo trochu upozornil.

Zabýváte se ušlechtilým posláním, tedy pomáháte mistrům pekařům při vývoji nových receptur pečiva a chleba. Lze ještě ale něco nového vůbec vymyslet, když je na trhu tolik dobrot?

Podobně jako v jiných oborech i u nás je klíčový vývoj a inovace. Dnešní technologie umožňují věci, o kterých se pekařům ještě před 30 lety ani nezdálo. Mám na mysli zejména řízené dlouhé kynutí těst, využití chlazení a mražení pro výrobu a distribuci. Takže ano, stále je co objevovat!

Jakým výrobkům jste již pomohli na svět?

Naším nejznámějším výrobkem je už od roku 1984 kornspitz. Ve své době byl úplně prvním cíleně vyvinutým funkčním pečivem, tzn. že kromě hlavní funkce, tedy nasytit, má také díky složení vyšší podíl žádoucí vlákniny. Jako první jsme nabídli v Česku špaldové pečivo. Mezi další úspěšné projekty patří naše chleby, celozrnný actipan nebo veganský vegipan.

Co všechno vlastně pekárnám a cukrárnám nabízíte?

Nabízíme jim kromě surovin pro jejich výrobu také servis, který spočívá v technologickém poradenství.

Také se u vás odehrávají různé kurzy a školení. S jakou vizí?

Cílem je právě vzdělávání v nových technologiích, poradenství při problémech ve výrobě.

Cesta rohlíku: od tureckého půlměsíce po české snídane

Rohlík je bezpochyby jedním z nejtradičnějších a nejoblíbenějších druhů pečiva, které má své pevné místo na českých stolech. Toto zdánlivě obyčejné pečivo provází každodenní život mnoha lidí a jen málokdo si dokáže představit snídani, večeři nebo rychlou svačinu bez něj. Díky své univerzálnosti se rohlík stal součástí naší kultury, tradic i kulinárních zvyklostí.

Takový, jak ho známe dnes, má své kořeny ve střední Evropě, kde se poprvé začalo experimentovat s tvarem a strukturou pečiva. Jeden z nejznámějších příběhů popisujících zrod ro-

hlíku nás zavede do Rakouska 17. století. Podle legendy byl rohlík poprvé upečen ve Vídni na oslavu vítězství nad tureckou armádou v bitvě, která ukončila obléhání města Turky v roce 1683. Turecká armáda tehdy nesla půlměsíc jako znak na svých vlajkách a rakouští pekaři se rozhodli tuto symboliku ztvárnit v podobě nového tvaru pečiva, který by odrážel triumf nad nepřítelem. Rohlík ve tvaru půlměsíce se tak stal nejen pochoutkou, ale také symbolem vítězství a hrdosti. I když jde o romantizovanou verzi události, mnozí historikové potvrzují, že tento příběh má reálný základ.

Nicméně pečivo podobné rohlíku existovalo i dříve. Již v raném středověku se v kláštřích v oblasti dnešního Německa, Rakouska a Čech peklo pečivo, které mělo přibližně podobný

tvar. Mělo však náboženský význam – často bylo připravováno jako součást velikonočních nebo jiných křesťanských oslav. Pekaři tehdy pracovali s jednoduchými surovinami, jako byla mouka, voda a sůl, a tvarovali těsto do různých symbolických podob, z nichž jednou byl i půlměsíc. S rozvojem pekařství se však rohlík začal přizpůsobovat více světským potřebám, a stal se tak běžným prvkem stravy. „Dnes je rohlík neodmyslitelnou součástí české kuchyně a jeho obliba je skutečně neuvěřitelná. Ráno, když se otevrou dveře pekárny a vůně čerstvě upečeného pečiva se line ulicemi, mnoho z nás zamíří právě pro rohlíky. Tento pekařský výrobek má mnoho variant – od klasického bílého rohlíku, který je hebký, měkký s křupavou kůrkou, až po jeho moder-

Kromě pekáren často hostíme i školy, které se starají o to, aby nám to pečivo a chléb měl stále kdo péct!

Když jste nedávno vaši firmu představovali novinářům a učili je, jak upéct rohlík, ukázalo se, že to není zas až taková obyčejná záležitost. Ono se řekne rohlík, ale... Co všechno musí brát pekaři v potaz, aby nám chutnal?

Základem všeho je dobrá receptura a kvalitní suroviny. Pekař musí být pečlivý, vážit ingredience, měřit čas a teplotu, umět reagovat na situace, které mohou při výrobě nastat. Pekař je také zodpovědný za to, že jeho výrobky budou zdravotně nezávadné, hygiena výroby a výběr surovin jsou neméně tak důležité jako zručnost pekaře.

A pečete vy sám doma? Koláče, buchty, dalaňky, chléb?

Teď jste mě dostala. Doma pečou opravdu výjimečně, nechávám to na pekařích. Pečení doma si žádá hodně času, a ten se snažím využít jinde. Obrazně řečeno, radši vezmu psa na tři hodiny do lesa, což potěší jeho i mě, a chleba si koupím, na trhu jich je kvalitních víc než dost.

Pekařů je stále méně, tohle řemeslo ztrácí na popularitě přesto, že je samo o sobě voňavé a křupavé, jedním slovem překrásné. Proč o ně mladí dnes už nestojí?

Myslím si, že s poklesem zájmu se potýkají všechna řemesla, nejen to pekařské. Nezní to asi tak sexy být pekařem...

Změní se to někdy?

Ono se to v některých oborech už ale mění. O obory jako cukrář/cukrářka je velký zájem, podobně tak i o kuchaře. Pomáhají reality show, pořady o vaření, projekt Peče celá země. Ano peče, pečení má u nás velkou tradici. Po-

ní alternativy,“ řekl chlebový somélier Stanislav Janíček ze Svazu pekařů a cukrářů v ČR a dodal: „Můžeme si tak vybrat rohlíky celozrnné, vícezrnné, sypané různými semínky, jako je mák, sezam nebo slunečnice. Každý typ rohlíku má své věrné příznivce, neboť různě

Stanislav Janíček, chlebový somélier, zaměstnanec backaldrinu

máhají i moderní média, podívejme se, kolik mladých lidí sleduje Instagramy kuchařů, cukrářů, pekařů!

Ruční práce se promění ve strojovou, nedostatek pracovníků v tomto oboru nahradí produktivní roboti a robůtci i technologie. Právě k technologickým inovacím mohou přispět vaše receptury a přípravy. Oč přesně jde?

Říkáte to naprosto přesně. Stroje usnadní pekařům těžkou práci. Mimochodem za první republiky byl pekař na předních místech v počtu pracovních úrazů! My jim pomáháme zejména s úsporou času a přesností mě-

ření. Uvedu příklad: na koblihu potřebuje pekař třeba nějakých 12–14 surovin, včetně čerstvých vajec. My mu ušetříme čas, suroviny zkontrolujeme, smícháme do koblihové směsi ve správných poměrech, a pak už kromě našeho mixu a mouky potřebuje jen droždí a olej, případně cukr a sůl podle chuti a potřeby.

A pekařina už nebude dřina?

Přesně tak. A chytrý pekař díky dostupným a moderním technologiím už dnes nemusí chodit do práce ani v noci!

otázky připravila Eva Brix

né chutě a suroviny oslovují různé preference spotřebitelů.“

Rohlíky strojové jsou vyráběny pomocí moderní technologie, která jim zajišťuje konzistentní kvalitu a tvar. Obsahují 4 % tuku, což je činí lehčí alternativou pro každodenní konzumaci. Ručně vyráběné rohlíky jsou charakteristické svou variabilitou, pokud jde o tvar a svinování. Každý kus je unikátní, což odráží dovednost pekaře a tradici ručního zpracování pečiva. Pivní rohlíky obsahují více tuku a jsou typicky úzké. Jejich příprava může zahrnovat přidání sladu, který jim dodává výraznější aroma a bohatou chuť, jež se skvěle hodí k pivu a dalším nápojům. Existují i lokální rohlíky, například karlovarské. Ty jsou známé vysokým obsahem tuku – až 20 %. Před pečením i po něm se potřívají sádlem nebo olejem, což jim dodává lahodnou křupavost a bohatou chuť. Rohlíky dnes zůstávají nedílnou součástí

české gastronomie a jejich rozmanitost je důkladem neustálého vývoje pekařského řemesla. Bez ohledu na to, jaký druh preferujete, rohlík vám vždy nabídne kousek historie a tradiční chuti v každém soustě.

Tématem rohlíků i ostatních druhů pečiva se zabývá projekt Svazu pekařů a cukrářů v ČR nazvaný Chlebový somélier. V jeho čele stojí Stanislav Janíček, který přibližuje pekařské řemeslo běžným spotřebitelům, a díky své profesi pekařského technologa může široké veřejnosti předávat nejrůznější rady a tipy týkající se pečiva. Chlebového soméliéra můžete sledovat na sociálních sítích, jako je Facebook (www.facebook.com/profile.php?id=100095554262714) či Instagram (www.instagram.com/chlebovy_somelier). Nenechte si také ujít video týkající se právě druhů rohlíků, které si můžete pustit na YouTube přes tento odkaz: www.youtube.com/watch?v=rilv1GMA6q8. (tz)

Vzácná tabletky emocí

Technologie se prolínají našim životem. Pracují s daty, věříme jim, protože co je lepšího než důkaz věrohodnosti. Číslo práce nelžou. Přesto vím, že nejen na ně je vhodné se spoléhat.

Někdy stačí slovo a spraví vám to náladu na měsíce. Ať je to malá pochvala, obdiv k tomu, co se druhému podařilo, nebo slůvko útěchy, když duše bolí. Několik vět se sousedkou třeba o ničem, a hned je dobře. Ta správná slo-

víčka dokážou zázraky. Neuvěřitelně snížit krevní tlak, přivodit kvalitní spánek nebo obnovit radost z všedních dnů. Vlastně, jak prostě. Interpretovat data v souvislostech. Neopírat se jen o ně, ale přidat k nim tabletku kladných a povzbudivých emocí. To funguje. Zaručeně.

Eva Brixí, šéfredaktorka

čtěte s námi

Fundster získal licenci ČNB pro dluhopisový crowdfunding

Společnost Fundster a.s. získala jako první v ČR crowdfundingovou licenci České národní banky v oblasti firemních dluhopisů. To

staví Fundster do pozice průkopníka na českém trhu investic. Svoje aktivity bude provozovat pod již existující značkou Dluhopisomat.

Licence, udělená podle evropského nařízení ESCPR, umožňuje společnosti Fundster a.s. prostřednictvím internetové platformy dluhopisomat.cz poskytovat služby skupinového financování. Platforma umožní investorům přímý online přístup k investicím do firemních dluhopisů a emitentům možnost efektivně získat kapitál. Přináší tak nové příležitosti pro rozvoj českého kapitálového trhu.

Dluhopisomat funguje již sedm let jako inzertní portál, který se stal vyhledávaným místem s informacemi o dluhopisech a podílel se na transformaci trhu firemních dluhopisů. Od 4. března začne nabízet investiční příležitosti pod crowdfundingovou licenci.

„Jsme hrdí na to, že se nám podařilo stát se první společností s takovým druhem licence v České republice. Naše platforma přinese ještě větší transparentnost, bezpečnost a inovaci do oblasti firemních dluhopisů, což zapadá do naší dlouhodobé strategie,“ uvedl Ing. Petr Cimala, člen správní rady společnosti Fundster a.s. (tz)

Prosperita Fresh Time

vychází jako příloha časopisu Prosperita, ročník 14, únor 2025

Vydává RIX, s. r. o., Ocelářská 2274/1, 190 00 Praha 9

Šéfredaktorka: PhDr. Eva Brixí-Šimková

e-mail: brixii@i prosperita.cz, mobil: 602 618 008

Šéfredaktor www.freshtime.cz: Martin Šimek,

e-mail: martin@i prosperita.cz, mobil: 606 615 609

Redakční tým: Bc. Kateřina Šimková, Dana Halušková

Grafický design: Michal Schneidewind

Korektury: Mgr. Pavla Rožničková

Tisk: Triangl, a.s., www.trianglprint.cz

Distribuce: 5 P Agency, spol. s r. o.

Placené textové materiály jsou označeny grafickým symbolem

www.freshtime.cz

Internetový marketing: Media Know, www.mediaknow.net

Jak ovlivní politika amerického prezidenta cenu zlata?

Donald Trump během své prezidentské kampaně sliboval mnohé – od ukončení války na Ukrajině po masové deportace nelegálních imigrantů. Jisté je to, že jeho rozhodnutí budou mít vliv na ekonomiku celého světa. „Donald Trump přinese zcela odlišný způsob vedení Spojených států. Zatímco v prvním volebním období bylo pro něj obtížné vést pod domácím tlakem jakoukoliv agendu, nyní má silný mandát a většinovou podporu obou komor Kongresu. Jeho politika není čistě jeho vlastní, ale dlouhodobě připravovaný konsensus uvnitř již dnes nejlivnější a dominantní politické strany a zároveň i business struktur, který bude znovuzvolený americký prezident napříč všemi segmenty upřednostňovat,“ sdělil Roman Pilíšek, politolog a spoluzakladatel společnosti Zlaté rezervy.

Donald Trump přebírá federální vládu v situaci, kdy jen na úrocích vydá federální rozpočet přes 20 % daňových příjmů. Hlavním tématem je zavedení cel. „Platební, respektive obchodní bilance Spojených států je stejně jako celkové hospodaření federace ve střednědobém horizontu zcela neudržitelná. Trump během své volební kampaně prosazoval politiku America First, včetně zavedení cel na import z Číny, EU a dalších zemí, tato strategie je zcela opodstatněnou cestou, jak tento stav řešit. Američané musí opustit dosavadní koncept, kdy si z celého světa kupovali zboží a na tyto nákupy si ve velkém půjčovali. Nová cesta je opět vybudovat průmyslovou základnu na domácím území, a tak zvrátit dosavadní zadlužování. Pro podporu domácí produkce je cesta zavedení cel zcela nevyhnutelná,“ popsal Roman Pilíšek.

Řada ekonomů má ale obavy, že zavedení cel povede k narušení globálních dodavatelských řetězců, což může způsobit zvýšení cen a nejistoty na světových trzích. „Obavy z toho, že

cla způsobí v USA růst cen, jsou krátkozraké. Pokud budou Američané nadále žít na úkor neudržitelného dluhu, finanční trhy v blízké budoucnosti situaci vyhodnotí jako rizikovou a budou chtít stále větší úroky z dluhopisů. To dříve nebo později způsobí, že se zahraniční investoři začnou ve velkém zbavovat amerických dluhopisů a dolaru, a ten se vrátí zpět výhradně na území Spojených států, kde vyvolá obtížné říditelnou inflaci,“ upozornil Roman Pilíšek.

Druhá cesta je zavedení cel v růstové ekonomice, zvýhodnit a nastartovat domácí produkci, která sice zvýší dovozní ceny, ale na druhou stranu lze tyto prostředky využít ke snížení daní a do jisté míry celý proces kompenzovat. „Cla přinesou příliv domácích investic ze zahraničí, mnoho podniků například i z Evropy své produkce do USA přesouvá nebo již přesunulo. Mimo území USA toto chování způsobí naopak pole-
kles spotřebitelských cen a samozřejmě komplexní změnu v systému dodavatelstvo-odběratelských řetězců,“ vysvětlil Roman Pilíšek.

Na to, jaký bude mít vliv zavedení cel a celková politika znovuzvoleného amerického prezidenta na světovou ekonomiku, netrpělivě čekají i obchodníci s drahými kovy. Trh se zlatem má za sebou turbulentní rok, kdy jeho cena bořila jedno historické maximum za druhým. „Tržní očekávání ohledně politiky Donalda Trumpa jsou převážně pozitivní, proto by zlato nemuselo růst tolik jako v loňském roce, očekává se, že letos dosáhne maximální hranice 3000 dolarů za trojskou uncii, a následně by jeho cena mohla stagnovat v pásmu 3000–2500 dolarů. Očekávání jsou ale příliš velká a už na podzim, případně v prvním kvartálu roku 2026, může dojít ke ztrátě důvěry v politiku prezidenta, což by mohlo posunout cenu zlata přes 3000 amerických dolarů,“ uzavřel Roman Pilíšek. (tz)

partneři www.freshtime.cz

Místo čokoládových bonbónů vyzkoušejte pralinkové knedlíčky

Svátek svatého Valentýna je už za námi, ale i tak si můžeme s radostí zamlsat. Pokud své partnerce, manžele, mamince nebo babičce hodláte něčím udělat radost a překvapit je svým kuchařským uměním, není nic odvážnějšího, než jim připravit pořádné překvapení a dokázat, že jste nejen vynikajícím šéfem ve firmě, ale i obdivuhodným kuchařem, který rád přijímá nevední výzvy. A to v podobě vytváření originálních dobrot.

Můžete tak hezké chvílky naservírovat doma a v rodinném prostředí. Třeba za doprovodu vynikajících pralinkových knedlíčků, které překonají nejen jeden čokoládový dezert. Zvláště, jsou-li připravované s láskou.

„Dlouho jsem se zamýšlel, jak spojit knedlíky a čokoládu v jeden lahodící celek. Na mysl

Petr Kosiner

jsem měl sametovou chuť kvalitních pralinek, které se v ústech příjemně rozplývají a vytvářejí nevední požitek. A právě tak vznikl tento recept, který vás nezklame,“ podotkl Petr Kosiner, šéfkuchař společnosti Knedlíky Lázněčka. „Nejzábavnější na pralinkových knedlíčcích je tekutá čokoláda uvnitř. Až je uvaříte, nenechte je dlouho čekat a hned s nimi na talíř, aby čokoláda neztuhla. Také nejsou moc vhodné pro opětovné ohřívání. Když je nebudete chtít podávat rovnou, raději je v syrovém stavu uložte do uzavíratelné nádoby a až do vaření uchovejte v lednici,“ doporučil Petr Kosiner. Další tipy nejen na sladké knedlíčky najdete ve Velké knedlíkové kuchařce. A protože láska prochází žaludkem, vychutnejte si inspiraci celkem na 144 druhů knedlíků s přehledně formulovanými postupy, díky nimž se vám snadno podaří připravit dobroty z české i mezinárodní knedlíkové scény. Jednou to budou přílohové knedlíky k hustým poctivým omáčkám, podruhé pokrmy spadající do zdravé moderní kuchyně plné zeleniny a čerstvých surovin.

Společnost Knedlíky Lázněčka s.r.o. patří ke stálícím českého trhu. Zabývá se vařením knedlíků pro nejrůznější odběratele, například restaurace, catering, školní jídelny, její výrobky najdete také v sortimentu rohlík.cz. Nabídka knedlíků je obrovská, od klasických houskových až po speciální, například brynzáky nebo dýňové či špenátové.

připravila Kateřina Šimková

Recept: Pralinkové knedlíčky

Suroviny:

- 250 g tvarohu (ten balený v alobalu, nikoli ve vaničce)
- 120 g krupičky
- 40 g másla
- 12 kulatých pralinek z kvalitní čokolády
- 1 žloutek
- 1 lžička moučkového cukru
- špetka soli
- piškotová drť s moučkovým cukrem na podávání

Postup:

1. Máslo nechte změkknout při pokojové teplotě. Smíchejte s tvarohem, žloutkem, cukrem a přidejte špetku soli. Pak postupně přidávejte všechnu krupičku a zpracujte na pevné a hladké těsto.
2. Těsto rozdělte na malé dílky a rukama nebo válečkem z nich udělejte placičku. Do středu položte pralinku a pečlivě uzavřete. Dbejte přitom, aby spoje pevně držely a zároveň byla vrstva těsta co nejtenčí.
3. Vložte do vroucí osolené vody a vařte velmi krátce, jen 5–8 minut. Po vylovení ihned, dokud jsou knedlíčky ještě horké a vlhké, obalte v připraveném posypu z nadrcených piškotů s trochou cukru. Poté bezprostředně podávejte.

Rodina Kia Ceed.

Již od 434 980 Kč.

Movement that inspires

Měsíčně již od

2 950 Kč

Pořídte si bestsellery Kia s nejmodernější technologií a skvělou výbavou včetně navigace, tempomatu a parkovací kamery. Poznejte rodinu Kia Ceed: praktické rodinné kombi Kia Ceed SW, kompaktní hatchback Kia Ceed, elegantní shooting brake Kia ProCeed nebo městský crossover Kia XCeed. Již od 434 980 Kč, nebo od 2 950 Kč měsíčně.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ (WLTP). Kia Ceed: 5,3–6,4 l/100 km, 121–146 g/km. Kia Ceed SW: 5,3–6,4 l/100 km, 121–146 g/km. Kia ProCeed: 5,6–6,3 l/100 km, 128–143 g/km. Kia XCeed: 5,9–6,6 l/100 km, 134–148 g/km. Uvedená cena 434 980 Kč platí pro Ceed HB MY25 Comfort po odečtení slevy 40 000 Kč. Reprezentativní příklad financování Ceed Comfort 1.0 T-GDI GPF 100 k/74 kW s financováním Kia Select; pořizovací cena 434 980 Kč vč. DPH, výše úvěru 260 988 Kč, akontace 40 % (173 992 Kč); pevná výpůjční úroková sazba 3,99 % p. a., RPSN 10,08 % p. a.; měsíční (1.–47.) splátka úvěru 2 934 Kč bez pojištění, měsíční (48.) splátka úvěru 156 593 Kč bez pojištění, měsíční splátka pojištění HAV 714 Kč, POV 213 Kč; poplatek za poskytnutí úvěru 3 045 Kč; délka úvěru 48 měsíců; celková částka splatná klientem 342 032 Kč. Pro účely výpočtu RPSN platí: měsíc má 30,4167 dne a rok pak 365 dnů. Roční úroková sazba je platná po celou dobu splácení. Použita úroková metoda: 30/360. Sjednání havarijního a zákonného pojištění jako součást měsíční splátky je povinné prostřednictvím společnosti ESSOX s.r.o. Pro individualizovanou nabídku financování vč. pojištění se, prosím, obraťte na naše autorizovaná prodejní místa. Doba trvání spotřebitelského úvěru je do data splatnosti poslední měsíční splátky. Nabídka platí do 28. 2. 2025. Vyobrazení vozů je pouze ilustrativní